Ազգ
Azg

12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2007 ՈՒՐԲԱԹ 186 (3838)

Դինքը նորից դատապարտվեց

Թուրքական դատարանը 1 տարվա ազատազրկման է դատապարտել Հրանտ Դինքի որդուն՝ Արաթ Դինքին «թուրքական ինքնությունը վիրավորելու» մեղադրանքով: Մեկ տարվա ազատազրկման է դատապարտվել նաեւ «Ակօս» թերթի պատասխանատու քարտուղար Սարգիս Սերոբյանը: Դատը նրանց եւ Հրանտ Դինքի դեմ հարուցվել էր դեռ 2006-ին, երբ «Ռոյթեր» գործակալությանը տված հարցազրույցում «Ակօսի» խմբագիրը 1915-ի դեպքերը որակել էր ցեղասպանություն: Դատարանի որոշմամբ դատավճռի իրականացումն առժամանակ հետաձգվել է:

Գրականության Նոբելյանը՝ Դորիս Լեսինգին

Շվեդիայի թագավորական ակադեմիան գրականության բնագավառում 2007-ի Նոբելյան մրցանակը հանձնել է բրիտանացի գրող, նովելիստ Դորիս Լեսինգին: 87-ամյա Լեսինգը Բրիտանիայի ամենահայտնի կին գրողներից է, որը սակայն նախկինում երբեք չի հիշատակվել որպես այդ հեղինակավոր մրցանակի հավակնորդ: Մրցանակի արժեքը մոտ 1.5 մլն դոլար է:

«Անկարան մի քանի օր եւս կզայրանա, ապա կհանգստանա»

Թուրքիայի հակազդեցության այս խոսքերով է արձագանքել կոնգրեսական Շերմանը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ինչպես եւ ենթադրվում էր, երեկ ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովը ձայների 27 կողմ, 21 դեմ հարաբերակցությամբ ընդունել է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը: Ենթադրելի էր նաեւ բանաձեւի ընդունմանը պաշտոնական Անկարայի, ինչպես նաեւ Թուրքիայի քաղաքական, հասարակական շրջանակների հակազդեցությունը: Մնում է սպասել Թուրքիայի հրեական համայնքի հակազդեցությանը, որովհետեւ հանձնաժողովում բանաձեւի քվեարկության նախօրյակին այս համայնքը «Վաշինգտոն փոստ» եւ «Վաշինգտոն թայմս» թերթերին տված վճարովի հայտարարությամբ զգուշացրել էր հանձնաժողովին, որ Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին Օսմանյան կայսրությունում հայերի սպանություններն ու տեղահանությունն ընդամենը ողբերգություն էին եւ որեւէ լուրջ պատմաբան պատշաճ չի համարում ցեղասպանություն արտահայտության կիրառումն այդ իրադարձությունների համար:

Ավելին, Թուրքիայի հրեական համայնքը հարկ էր համարել հանձնաժողովին հիշեցնել. «Հրեաների ցեղասպանությունը որպես այդպիսին բնութագրվել է ոչ թե տարբեր խորհրդարանների հռչակագրերի, այլ շատ զորեղ պատմական փաստերի հիման վրա»: Ի դեպ, այդ մասին հոկտեմբերի 10-ի համարում գրել էր «Միլլիեթ» թերթը:

Արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նիստը տերունական աղոթքով բացել է Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ Ներսիսյանը, ընդ որում, ինչպես թուրքական մամուլում է նշված, Ներկայացուցիչների պալատի նախագահ Նենսի Փելոսիի անձնական նախաձեռնությամբ: Նիստին ներկա է եղել նաեւ Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի պատվիրակությունը, որի ղեկավար Էգեմեն Բաղըշը բանաձեւի քվեարկության ավարտին հայտարարել է. «Հիմա արդեն մեր առաջնահերթ խնդիրը բանաձեւի մուտքը Ներկայացուցիչների պալատի օրակարգ արգելելն է»:

Տես էջ 2

ԲՐՅՈՒՍԵԼ

Եվրոկառույցների ղեկավարների հետ նախագահ Քոչարյանը հանդիպել է փոխվստահության մթնոլորտում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի բրյուսելյան հանդիպումները եվրոկառույցների ղեկավարների հետ այսօր ավարտվեցին: Դրանց ընդհանուր ոգին փոխադարձ վստահությունն ու բաց-անկեղծ քննարկումներն էին: Քննարկումներում արծարծված հարցերը Հայաստանի համար կարեւոր նշանակություն ունեն եվրոպական հարեւանության ծրագրում Հայաստանի մասնակցության տեսակետից ընդհանրապես, իսկ որոշ պայմանավորվածություններ իրականություն դառնալու դեպքում խիստ գործառնական օգուտներ կարող են բերել Հայաստանի ողջ բնակչությանը: Օրինակ, Հայաստանում ստեղծվի Եվրոպա ազատ այցագրային ռեժիմ եւ Հայաստանի քաղաքացիները տարբեր դեսպանատներում ժամեր եւ օրեր չկորցնեն Եվրոպա մեկնելու համար: Եվ այսպիսի հետաքրքրական մտադրությունը եզակի չէր այդ քննարկումներում:

Հոկտեմբերի տասնմեկն ամենահագեցած օրն էր նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ նրա ղեկավարած պատվիրակության համար, քանի որ այդ օրը նա հանդիպում ունեցավ Եվրոպայի միության խորհրդի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի, Եվրոպական խորհրդարանի նախագահ Հանս Պոտերինգի եւ այլ պաշտոնյաների հետ: Նախագահ Քոչարյանն ու եվրոկառույցների երկու բարձր պաշտոնյաները հանդիպումներից հետո հանդես եկան ճեպազրույցներով հայ եւ տեղացի լրագրողների համար:

Սոլանան խոսում էր, որ Հայաստանի նախագահի հետ լավ հասկացել են իրար, եւ տեղյակ պահեց, որ քննարկվել են Հայաստանում եվրոպական քաղաքականության խնդիրները, գործողությունների ծրագիրը, ԼՂ հիմնախնդիրը եւ լուծման ուղիները. «Ես շատ բարձր եմ գնահատում Ձեր երկրի նախագահին», ասաց նա: Նախագահ Քոչարյանը խոսեց ավանդական դարձած հանդիպումների, այդ հանդիպումներում տիրող փոխադարձ վստահության մթնոլորտի, բաց ու անկեղծ քննարկումների մասին. «Գնահատում եմ այդ տեսակ վերաբերմունքը», նկատեց նախագահ Քոչարյանը: Հայ լրագրողների հարցերից առաջինը վերաբերում էր ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում քննարկվող Հայոց ցեղասպանության բանաձեւին: Սոլանան ասաց, որ տեղյակ է հայ ժողովրդի տառապանքներին, կասկած չկա, թե ինչ է կատարվել տասնհինգ թվականին, բայց պետք է առաջ նայել՝ դեպի առաջ: Իսկ նախագահ Քոչարյանն ասաց, թե այն երկրները, որ չեն ճանաչում ցեղասպանությունը, պարզապես չեն ուզում հարաբերությունները փչացնել Թուրքիայի հետ:

Այս եւ Եվրախորհրդարանի նախագահ Հանս Պոտերինգի հետ հանդիպումներում եւ ճեպազրույցներում քննարկված հարցերին եւ հնչած տեսակետներին, որոնք Հայաստանի եվրոպական գործակցության տեսակետից շատ կարեւոր են, կանդրադառնանք բրյուսելյան հանդիպումների մասին պատմող ամբողջական հրապարակման մեջ, մեր հետագա համարներում:

Մ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Բրյուսել

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը Ղարաբաղում

Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը երեկ եղել է Ղարաբաղում եւ հանդիպել ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի հետ: Այցի նպատակն է եղել շնորհավորել Բակո Սահակյանին Արցախի նախագահ ընտրվելու առիթով: Հետդարձի ճանապարհին առաջին նախագահը կանգ է առել Լաչինում եւ զրուցել տեղի բնակչության հետ:

Հարձակում «Առավոտի» վրա

Երեկ կեսօրին մի խումբ մարդիկ հարձակվել են «Առավոտ» թերթի լրագրող Ռուզան Մինասյանի վրա: Հարձակման պատճառը լրագրողուհու երեկվա «Մեռածից փող չեն վերցնում» հրապարակումն է եղել: Հարձակումը տեղի է ունեցել խմբագրատանը, որտեղ հայտնված անկոչ հյուրերը հայհոյանքներով հարձակվել են Ռուզան Մինասյանի վրա: Ոստիկանությունը քրեական գործ է հարուցել լրագրողի մասնագիտական գործունեությանը ֆիզիկական սպառնալիքներով խոչընդոտելու մեղադրանքով, սկսվել է հետաքննություն:

Դրամական փոխանցումները Հայաստան կազմել են 1,2 մլրդ դոլար

Դրանց մեծ մասը գալիս է Ռուսաստանից

Հայաստանի համար դրամական փոխանցումներն ունեն կարեւոր նշանակություն եւ դրանց ծավալներն անընդհատ աճում են: Այս մասին երեկ Երեւանում բացված միջազգային միջբանկային 4-րդ «Դրամական փոխանցումներ» անվանմամբ կոնֆերանսի ժամանակ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում ասաց Հայաստանի Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Նա նշեց, որ բանկային փոխանցումները հայկական բանկերի հիմնական ծառայություններից են, եւ մրցակցությունն այս ոլորտում սրվում է: Եթե նախկինում հայկական բանկերը միայն կանխիկ գումար էին փոխանցում, ապա հիմա սկսել են գործածել նաեւ վճարային քարտեր:

Ինչ վերաբերում է Հայաստան մտնող մասնավոր փոխանցումների ծավալին, ապա, ըստ ԿԲ նախագահի, այս պահի դրությամբ կազմում է մոտ 1,2 մլրդ դոլար: Այդ ցուցանիշն արդեն գերազանցել է անցյալ տարվա տարեկան ցուցանիշը: Փոխանցումների 70 տոկոսը Հայաստան է գալիս Ռուսաստանից:

Տիգրան Սարգսյանը կարեւորեց փոխանցումների այն տեսակների զարգացումը, որոնք հնարավորություն են տալիս տեղում գումարը ստանալ հայկական դրամով: Այս տարվա առաջին 8 ամիսներին այդ փոխանցումների ծավալը կազմել է մոտ 1 մլրդ դրամ, որն ընդհանուրի մոտ 0,5 տոկոսն է: ԿԲ նախագահը այն կարծիքը հայտնեց, որ դա շատ հարմար ծառայություն է, որը հնարավորություն է տալիս խնայելու արտարժույթի փոխանակման ժամանակ վճարվող գումարը: Միաժամանակ նա նշեց, որ Հայաստանը շահագրգռված է նման ծառայությունների զարգացմամբ, քանի որ դա կնպաստի դոլարացման մակարդակի նվազմանը: Ի դեպ, նշվեց, որ Հայաստանում դոլարացումը կրկնակի բարձր է Ռուսաստանի նույն ցուցանիշի համեմատ:

Ռուսաստանի բանկերի ասոցիացիայի նախագահ Գարեգին Թոսունյանը կարծիք հայտնեց, որ բանկային մանրածախ ծառայությունների զարգացումը հեռանկարային ոլորտ է: Դրա առավելությունն, ըստ նրա, պայմանավորված է Հայաստանից Ռուսաստան արտագաղթով:

Ա. Մ.

«Երկրի զարգացման արտացոլումն առանձնապես նկատելի է Երեւանում»

«Երեւանի օրվա» տոնակատարության բացման ժամանակ ընդգծեց Երվանդ Զախարյանը

«Այսօր մենք նշում ենք մեր մայրաքաղաքի, դարերի մեջ հավերժող աշխարհի հնագույն քաղաքներից մեկի՝ Երեւանի 2789-ամյակը: Այս տոնը հոգեհարազատ է մեր ժողովրդին եւ ունի մեծ խորհուրդ՝ այն մեր անկախ պետության եւ համայն հայության մայրաքաղաքի՝ Երեւանի օրն է», այսպես սկսեց իր ելույթը Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանը երեկ երեկոյան Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում տեղի ունեցած «Երեւանի օր» տոնակատարության հանդիսավոր բացման արարողության ժամանակ:

Երեւանի քաղաքապետը, կարեւորելով Երեւանի առանձնահատուկ նշանակությունն ամբողջ Հայաստանի համար, առավել հանգամանորեն անդրադարձավ մայրաքաղաքի վերջին 5 տարիների զարգացման ընթացքին եւ արձանագրած առաջընթացին: Նա հայտնեց, որ այդ ժամանակահատվածի մակրոտնտեսական ցուցանիշներն էականորեն գերազանցում են դրան նախորդող 12 տարիների ցուցանիշներին: Դա մեր երկրի զարգացման ուղղակի արտացոլումն է, որն առանձնապես նկատելի է մայրաքաղաքում: Իսկ որո՞նք են այն առարկայական եւ կոնկրետ փոփոխությունները, որ այդ ընթացքում տեղի են ունեցել Երեւանում:

Երվանդ Զախարյանի հավաստմամբ, մայրաքաղաքն այսօր ապահովված է կենցաղային սպասարկման առաջնային անհրաժեշտության ծառայություններով (գազամատակարարում, ջրամատակարարում, էներգամատակարարում, արտաքին լուսավորություն եւ այլն) շատ ավելի մեծ չափով, քան անկախության նախորդ տարիներին:

Տես էջ 3

ԱԶԳ

106-ի ընդունում

Լռության պատնեշ

«Պատմությունը անավարտ վեպ չէ, այլ չավարտված ճակատամարտ»
Գարեգին Նժդեհ

Երբ ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման 106-րդ բանաձեւի ընդունումը իսկապես կարեւոր պատմական ճակատամարտ էր, որն ավարտվեց մեր հաղթանակով: Հասկանալի է, որ սա միայն մի դրվագ էր պատմական այն իրադարձություններից, որոնք նախորդել էին Հայոց ցեղասպանության ճանաչման շուրջը ստեղծված լռության պատնեշի ճեղքման գործում: Իսկ այդ գործընթացը սկսվեց 43 տարի առաջ` 1964-ին, երբ եկեղեցիների համաշխարհային խորհուրդը դարձավ առաջին միջազգային կառույցը, որը պաշտոնապես ճանաչեց եւ դատապարտեց ցեղասպանությունը: Մեկ տարի անց` 1965-ին արդեն լատինամերիկյան փոքրիկ Ուրուգվայի խորհրդարանը փորձ արեց իր ճանաչմամբ բարձրաձայնել ու աշխարհին պատմել 20-րդ դարի սկզբին Օսմանյան կայսրությունում տեղի ունեցած մարդկության մեծագույն ողբերգության մասին: Հաջորդն արդեն Հարավային Ամերիկայի երկրների խորհրդարանն էր, որը ուրուգվայցի պատգամավորների նախաձեռնությամբ միացավ Հայոց ցեղասպանության դատապարտման կոնվենցիային: Սրանք սփյուռքում նոր-նոր ձեւավորվող հայկական լոբբիստական կառույցների առաջին հաջողություններն էին, որոնք չունեին հարցի միջազգային ճանաչողության առումով մեծ նշանակություն, սակայն մատնանշում էին, որ ճիշտ ուղղություն է ընտրված եւ սփյուռքը պետք է շարունակի այս աշխատանքը: Ուրուգվայի օրինակին շուտով հետեւեց Արգենտինան, որի խորհրդարանը նույնպես ճանաչեց Հայոց ցեղասպանությունը: Լատինամերիկյան երկրներում հայ համայնքների հաջողությունը ոգեւորեց աշխարհասփյուռ հայությանը եւ տարբեր երկրներում գործող հայկական համայնքները ցեղասպանության ճանաչման համար հզոր շարժում սկսեցին:

60-70-ական թվականներին սփյուռքում ձեւավորված հզոր կառույցները լոբբիստական աշխատանքներ էին տանում տարբեր երկրների խորհրդարաններում: Ցեղասպանության փաստը ճանաչվեց եւ դատապարտվեց Կիպրոսի, Լիբանանի, Հունաստանի խորհրդարաններում: Սակայն ամենալուրջ հաջողությունը 1987-ին էր, երբ ցեղասպանությունը ճանաչեց Եվրոխորհրդարանը: Սա, կարող ենք ասել, 20 տարի շարունակվող քաղաքական պայքարի այն հաղթանակն էր, որ ցույց տվեց չավարտված պատմական այս ճակատամարտում, թեկուզ նվազ ուժերով, կարելի է հասնել լուրջ հաղթանակի հզոր թշնամու նկատմամբ: 1987-ի ճանաչումը լռության պատնեշի ճեղքման առաջին լուրջ փորձն էր, որը ցույց տվեց նաեւ, որ սկսված գործընթացները կանգնեցնելն այլեւս անհնար է: Հայաստանի անկախացումը նոր թափ հաղորդեց այս ամենին, հատկապես երբ ցեղասպանության ճանաչման հարցը մտավ մեր երկրի արտաքին քաղաքականության օրակարգ: Կարող ենք ասել, որ սկսվեց ցեղասպանության ճանաչման, մինչ այդ չտեսնված մի ժամանակաշրջան, երբ մի քանի տարիների ընթացքում իրար հետեւից հայոց ողբերգությունը ճանաչեցին եւ դատապարտեցին Ռուսաստանը, Բելգիան, Շվեդիան, Շվեյցարիան, Ֆրանսիան, Իտալիան, Ավստրալիան, Վատիկանը, Կանադան, Սլովակիան, Լեհաստանը, Նիդեռլանդները եւ այլն: 2005-ին ցեղասպանության ճանաչման փաստը եւս մեկ անգամ վերահաստատեց Եվրոխորհրդարանը: Այս ճանաչումների մեջ հատկապես կարեւորվեց Ֆրանսիայի խորհրդարանի ընդունած որոշումը` օրենքի ուժ տալ եւ քրեական պատասխանատվության ենթարկել ցեղասպանությունը ժխտողներին:

Կարող ենք ասել, որ ճանաչման այս գործընթացում սկսվեց մի նոր ժամանակաշրջան, երբ խորհրդարանների կողմից ցեղասպանության ուղղակի ընդունումը եւ դատապարտումը այլեւս բավարար չէ եւ կարեւորվում է այդ հանցանքը ժխտողների նկատմամբ քրեական եւ դատական հետապնդումներ սկսելու գործընթացը: Այսինքն` միջազգային հանրության մեջ պետք է ձեւավորել այնպիսի կարծիք, որ Հայոց ցեղասպանության ժխտումն անգամ պետք է դիտարկվի որպես հանցագործություն: Հասկանալի է, որ ճանաչման այս գործընթացում առանձնակի նշանակություն ունի ցեղասպանության դատապարտումը աշխարհի թիվ մեկ գերտերության` ԱՄՆ-ի կողմից: Սա մեր լոբբիստական կառույցների համար պայքարի դժվարագույն ուղղությունն է, սակայն երեկվա հաջողությունը վկայեց, որ ԱՄՆ-ի Կապիտոլիումի անառիկ ամրոցը, թեկուզ եւ մեծ դժվարությամբ տեղի է տալիս: Այս հաղթանակը հատկապես կարեւորվում է, քանի որ տեղի ունեցավ թե՛ Սպիտակ տան եւ թե՛ Թուրքիայի կողմից աննախադեպ ալիքի պայմաններում: Հանձնաժողովի անդամներից միայն 27-ը կարողացան դիմանալ այդ ճնշմանը եւ չփոխեցին իրենց դիրքորոշումը, իսկ մի քանի ամիս առաջ հարցը օրակարգ մտցնելուն կողմ էին քվեարկել 40-ը, դեմ` միայն 7-ը: Երեկվա քվեարկության ժամանակ կողմ քվեարկողների թվում էր նաեւ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Թոմ Լանթոսը, հրեական ծագումով ազդեցիկ այս կոնգրեսականը նախկինում բազմիցս է դեմ արտահայտվել ցեղասպանության ճանաչմանը, սակայն այս քվեարկությունը վկայեց, որ բեկումնային գործընթաց է սկսվել նաեւ հրեական համայնքում եւ հրեական կառույցներում: Այդ կառույցներն արդեն չեն պաշտպանում թուրքական տեսակետները, հետեւաբար լուրջ հույսեր կան հաղթանակի համար:

Ինչեւէ, կարող ենք ասել, որ լռության պատնեշը ճեղքված է, սակայն դեռ վաղ է խոսել հաղթանակի մասին, քանի որ Թուրքիան շարունակելու է իր սպառնալիքների եւ շանտաժի քաղաքականությունը` փորձելով սպիտել երկրներին եւ նրանց խորհրդարաններին լռել եւ չասել ճշմարտությունը:

ԱՐՄԵՆ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

«Անկարան մի քանի օր եւս...»

1-ին էջից

Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի ընդունմանն ափսոսանքով է արձագանքել ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպան Նաբի Շենսոյը: Դրան է հետեւել արտգործնախարարության հայտարարությունը, որտեղ «անփառունակ» է համարվել արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի որոշումը, որոշման առնչությամբ հանձնաժողովը մեղադրվել է անպատասխանատու վերաբերմունքի մեջ եւ նշվել է, որ Անկարան ամենայն բծախնդրությամբ գրանցել է այս կողմնակալ եւ միտումնավոր մոտեցումը:

Թուրքական կառավարությունը հաղորդագրությամբ խստագույնս դատապարտել է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի ընդունումը, ընդգծել է, որ չի կարելի թուրք ազգին ամբաստանել այնպիսի մեղադրանքով, որը նա պատմության մեջ երբեւէ չի գործել եւ ավելացրել է. «Դեռեւս շարունակում ենք հուսալ, որ Ներկայացուցիչների պալատը ողջամտություն կդրսեւորի եւ ընթացք չի տա բանաձեւին: Ակնհայտ է այն պատասխանատվությունը, որը պատմության առջեւ կրում են Ներկայացուցիչների պալատի բոլոր անդամները, առավել եւս նախագահը: Անելու ենք այն, ինչ անհրաժեշտ է պահանջվելու համար բանաձեւի ձախողումը Ներկայացուցիչների պալատի լիագումար նիստում»:

Թուրքիայի արտգործնախարարության հայտարարության եւ կառավարության հաղորդագրության մեջ միաժամանակ նշվել են ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի, պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսի եւ պաշտպանության նախարար Ռոբերտ Գեյթսի` բանաձեւը կանխարգելելու նպատակով գործադրած ջանքերը:

Բանաձեւն ընդունելու առնչությամբ Ներկայացուցիչների պալատի հանձնաժողովին դատապարտել է նաեւ Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլը, ընդգծելով. «Ցավոք, Միացյալ Նահանգներում քաղաքական որոշ գործիչներ, անտեսելով ողջամտության կոչերը, փորձեցին մեծ առաջադրանքները դարձնել գործիք ներքաղաքական փոքր խաղերի համար եւ զոհաբերել դրանք: Սա ԱՄՆ-ի պես գերհզոր միջազգային ուժի ներկայացուցիչներին վայել արարք չէ: Հանձնաժողովի վերջին որոշումը նախորդների պես որեւէ արժեք չունի թուրք ժողովրդի համար»:

Ներկայացուցիչների պալատի հանձնաժողովում բանաձեւի ընդունմանը լայնորեն արձագանքել է նաեւ միջազգային մամուլը, մասնավորապես ուշադրություն հրավիրելով այն հանգամանքի վրա, որ դրա նախօրյակին 13 զինծառայողի սպանությունը Թուրքիայում գագաթնակետին էր հասցրել PKK-ի նկատմամբ թուրքական հասարակության զայրույթը, հետեւաբար Բուշի վարչակարգը դժվարանում է կանխել Թուրքիայի հնարավոր ներխուժումը Հյուսիսային Իրաք, բանաձեւը խիստ զայրացրել է Անկարային, ինչը վտանգում է վերջինի հետ Վաշինգտոնի հարաբերությունները:

«Ինդիփենդենթը» իր հերթին հիշեցրել է քվեարկության նախօրյակին Վաշինգտոն գործուղված թուրքական պատվիրակության մասին եւ նշել, որ բանաձեւի դեմ լոբբիստական գործունեություն ծավալելու նպատակով ամսական 300 հազար դոլար էր ծախսում ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպանությունը: Ինչ վերաբերում է թուրքական թերթերին, ապա դրանցից բանաձեւի ընդունմանը որպես առաջնորդող լուր անդրադարձել է «Փոստա» թերթը` «Հիմա էլ «ցեղասպանության» դաշույն Ամերիկայից», «Վաթանը»` «Դրա համար հաշիվ են տալու», «Ջումհուրիեթը»` «ԱՄՆ-ը տեղի տվեց հայկական լոբբիին» վերնագրերով, մյուսներն առաջնահերթ նշանակությամբ արձագանքել են վարչապետ Էրդողանի` Հյուսիսային Իրաքում ռազմական գործողություններ ծավալելու համար Մեջլիսից արտոնություն խնդրելու հայտարարությանը:

Էրդողանի այս հայտարարությունը փաստորեն հաստատում է Անկարայի զայրույթի վերաբերյալ «Ինդիփենդենթի» հետեւությունը: Սակայն Մեջլիսից արտոնություն ստանալը, այն էլ` պայմանավորելով բանաձեւի ընդունման փաստով, մեկ բան է, իսկ Հյուսիսային Իրաք ներխուժելը` մեկ այլ: Իրաքում տեղակայված ամերիկյան զորքերին «Ինջիրլիքի» ռազմաբազայից կատարվող տեխնիկական մատակարարումների դադարեցումը` նմանապես, այն առումով, որ թուրքական մամուլում, մասնավորապես «Ենի շաֆաքում», արդեն շրջանառվում են այս բազան Լիբանան տեղափոխելու Վաշինգտոնի պատրաստակամության մասին լուրերը:

Այլ կերպ, Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ընդունման համար Թուրքիան կկարողանա ԱՄՆ-ին հակազդել այնքան, որքան կարողացավ Ֆրանսիային, երբ այդ պետությունը Հայոց ցեղասպանության ուրացումը քրեորեն պատժելու օրենք ընդունեց: Այսինքն` Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու թուրքական սպառնալիքներն արտահայտում են Անկարայի` Հայոց ցեղասպանության վերոհիշյալ բանաձեւից բխող զայրույթը, ինչի հետեւանքով դրանք վերածվում են շանտաժի: Մինչդեռ ամերիկացիները որպես կանոն շանտաժին տեղիք չեն տալիս: Այդ առումով, ինչպես երեկվա համարում գրել է «Ֆայնենշըլ թայմսը», ուշագրավ է թուրքական զայրույթի առնչությամբ Կալիֆոռնիայից դեմոկրատ կոնգրեսական Բրեդ Շերմանի դիտարկումը. «Անկարան մի քանի օր էլ կշարունակի արտահայտել իր զայրույթը, ապա կմոռանա դրա մասին»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Համակարգչային (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

106-րդ բանաձեւը բարոյական հաղթանակ է եւ չունի քաղաքական ու իրավական նշանակություն

«27 կողմ, 21 դեմ ձայների հարաբերակցությամբ ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի ընդունած Հայոց ցեղասպանության ճանաչման թիվ 106 բանաձեւը իրավական, քաղաքական նշանակություն չունի, այն առավել բարոյական նշանակության է», երեկ «Ոսկեքաղաք» ակումբում հայտարարեց Հայաստանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում Ամերիկայի հայկական համագումարի տարածաշրջանային գրասենյակի ղեկավար Արփի Վարդանյանը: Նա միաժամանակ կարծիք հայտնեց. «Այսօր երջանիկ օր է ողջ աշխարհի հայության համար, մենք խոշոր հաղթանակ տարանք»: Նույնաբովանդակ բանաձեւ է ընդունվել նախորդ տարի, 40 կողմ, 7 դեմ հարաբերակցությամբ, սակայն չի հասել 435 անդամ ունեցող Ներկայացուցիչների պալատ: «Պատմության մեջ չի եղել նման արշավ, որն իրականացրեց Թուրքիան այս բանաձեւի ընդունումը ձախողելու համար: Ի դեպ, Թուրքիայի ակտիվությունն ու ագրեսիան հակառակ ազդեցություն ունեցան` շատ կոնգրեսականներ ուղղակի անհարկի համարեցին ճնշումը եւ կողմ քվեարկեցին: Հաշվի առնելով Թուրքիայի մեծ ազդեցությունը, ֆինանսական լայն հնարավորությունները, Ամերիկայի վարչակազմի եւ անձամբ Ջորջ Բուշի աջակցությունը, մեզ հաջողվեց ընդունել տալ այս բանաձեւը, սա մեծ հաղթանակ է», պարզաբանեց Արփի Վարդանյանը:

Այդ հաղթանակը կամբողջանա նույն` 106-րդ բանաձեւը նաեւ Ներկայացուցիչների պալատում ընդունելու դեպքում: Ներկայացուցիչների պալատում 50 տոկոսից ավելի են համակիրները` 435 սենատորից 225-ը պատրաստ է կողմ քվեարկելու: Իսկ բանաձեւը քննարկման եւ քվեարկության ներկայացնելու իրավասությունը Ներկայացուցիչների պալատի նախագահ Նենսի Փելոսիինն է, որը Կոնգրեսի հայկական հարցերով հանձնախմբի ներկայացուցիչ է եւ իր քաղաքական գործունեության ընթացքում մշտապես հանդես է եկել Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու օգտին:

Արփի Վարդանյանը վստահեցրեց, որ հայկական լոբբին նույն ուժով եւ գուցե ավելի ուժգին շարունակելու է գործել` նկատի առնելով ԱՄՆ-ի հայկական համայնքի ազդեցության լծակները. «ԱՄՆ-ի հայ համայնքը նույն այդ կոնգրեսականների ընտրողն է եւ որոշակի ազդեցության լծակներ ունի, հետեւաբար պետք է անդրադառնանք այդկերպ կամք թելադրելու հնարավորությանը, չնայած Ներկայացուցիչների պալատի հաստատման դեպքում էլ բանաձեւը կմնա նրանց կարծիքի արտահայտում միայն»: Փաստելով, որ Հայաստանի իշխանությունները որեւէ ազդեցություն չեն ունեցել բանաձեւի ընդունման հարցում, բանախոսն ընդգծեց, որ սեփական հնարավորությունները առավելագույնս օգտագործելուց զատ պետք է նաեւ հաշվարկել Թուրքիայի լոբբինգի ազդեցությունը, միաժամանակ հույս հայտնելով, որ թուրքական իշխանությունները Թուրքիայի հայության վրա ճնշումներ չգործադրելու խելամտություն կդրսեւորեն: Բանաձեւի ազդեցությունն էլ Թուրքիայում կարող է լինել շատ տարբեր` հայ-թուրքական հարաբերություններում դրականից մինչեւ բացասական զարգացումներ, այնպես է գտնում Արփի Վարդանյանը: Նրա խոսքով, բանաձեւի ընդունման փաստը ազդեցություն կարող է ունենալ այլ երկրների կողմից 1915 թվականին Օսմանյան Թուրքիայում իրականացված Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործում: Հենց այդ հեռանկարի հավանականությունն էլ Արփի Վարդանյանը համարեց քաղաքական եւ իրավական նշանակություն չունեցող բանաձեւի ընդունմամբ հայության ոգեւորության հիմք:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Երիտասարդների թիվ մեկ խնդիրն ընտանիք կազմելն է ու երեխա ունենալը

Բայց սոցիալական պայմաններն այլ բան են թելադրում

Երիտասարդների թիվ մեկ խնդիրը ընտանիք կազմելն է: Նրանց 70 տոկոսը ցանկանում է երեք երեխա ունենալ, բայց երբ հարցնում ես՝ քանի՞սը կունենաք, ասում են՝ մեկ, լավագույն դեպքում՝ երկու: Հայաստանի երիտասարդության ազգային զեկույցի երեկվա շնորհանդեսի ժամանակ ասաց մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարության աշխատակազմի երիտասարդական քաղաքականության վարչության պետ Արսեն Սողոմոնյանը:

17 հայ փորձագետներ մոտ 18 ամիս աշխատել են Հայաստանի երիտասարդության ազգային զեկույցի ստեղծման վրա, որը երեկ գրքի տեսքով ներկայացվեց հանրությանը: Զեկույցն անդրադառնում է երիտասարդության տարբեր խնդիրներին՝ աշխատանքին, վարձատրությանը, կրթությանը, առողջությանը, իրավունքներին: ԱՊՀ երկրների շարքում, ինչպես նշեցին փորձագետները, Հայաստանը առաջին երկիրն է, որն ունի երիտասարդության ազգային զեկույց: Մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի փոխնախարար Արթուր Պողոսյանը նշեց, որ զեկույցն արժանացել է Եվրոխորհրդի դրական գնահատականին, ապա եւ հույս հայտնեց, որ երիտասարդության զեկույց ունենալու հանգամանքը Եվրոխորհրդի ներկայացուցիչներին ավելի դրական կտրամադրի Հայաստանի կառավարության նկատմամբ: Եվրոպական հիշյալ կառույցի հետ, փոխնախարար Արթուր Պողոսյանի խոսքով, միայն մեկ խնդիր է եղել. զեկույցի տակ Եվրոխորհրդի ներկայացուցիչները հրաժարվել են դնել իրենց կնիքը, քանի որ զեկույցում անդրադարձ կա նաեւ Հայոց ցեղասպանությանը: Փոխարենն առաջարկվել է ընդգրկել Հայոց ցեղասպանության մասին ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի բանաձեւումը, որտեղ սակայն Թուրքիայի իրավական, քաղաքական պատասխանատվության մասին ոչինչ չի նշվում: Հայ փորձագետները հրաժարվել են, ուստի մնացել են առանց Եվրոխորհրդի կնիքի:

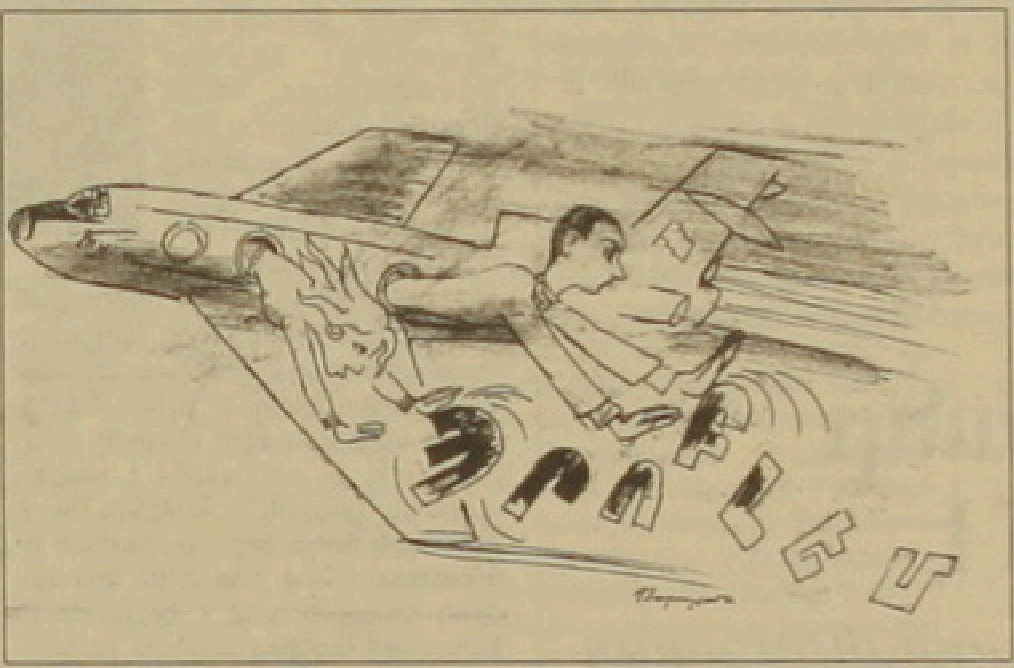

Զեկույցում ուշագրավ տեղեկություններ կան հայ երիտասարդության ներկա վիճակի մասին: Զեկույցում ոչ միայն տեղ են գտել վիճակագրական, գիտական, սոցիոլոգիական հրապարակումներ, այլեւ փաստաթղթի մշակման ժամանակ կատարվել են սոցիոլոգիական հարցումներ Երեւանի եւ մարզերի 1150 երիտասարդների շրջանում: Սոցիոլոգիական հարցումներով պարզվել է, որ երիտասարդների 76,8 տոկոսը ցանկանում է մեկնել արտասահման, որոնց 32,6 տոկոսը՝ շրջագայության եւ հանգստի նպատակով, 22,6 տոկոսը՝ բարձր վարձատրվող աշխատանք գտնելու, իսկ 16,5 տոկոսը՝ աշխատատեղերի բացակայության պատճառով: Հարցվածների 53, 8 տոկոսը բնակավայրը փոխելու հիմնական պատճառ է նշել անուսնությունը, իսկ աշխատանքի բացակայությունն ու կրթությունը 13,5 տոկոսին են ստիպել փոխել մշտական բնակավայրը:

Մարզերի հարցված երիտասարդների թիվ մեկ հիմնախնդիրը աշխատանքի բացակայությունն է՝ 55: Մարզերի երիտասարդության 15,1 տոկոսը բողոքել է մշակութային իրադարձությունների անբավարար մակարդակից կամ դրանց բացակայությունից, իսկ կրթությունից դժգոհել է 14,5 տոկոսը: Հարցվածների 45,8 տոկոսը մեր կրթության որակը գնահատում է միջին մակարդակի, 24 տոկոսը կարծում է, որ Հայաստանում կրթության որակը մրցունակ է, 8,6 տոկոսը հայաստանյան կրթությունը համարում է ցածրորակ եւ միայն 3,3 տոկոսի կարծիքով մեր կրթությունը մրցունակ է նույնիսկ եվրոպական զարգացած երկրների աշխատաշուկայում:

Փոխնախարար Արթուր Պողոսյանի խոսքով, զեկույցը նախ ներքին փաստաթուղթ է, բայց կարեւոր է նաեւ միջազգային առումով: Իսկ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրենի խորհրդական Լիլիթ Ասատրյանի խոսքով, երիտասարդության ազգային զեկույցը կօգնի նաեւ օտարերկրյա ներդնողներին, ովքեր հաճախ ցանկանում են ինչ-որ բան անել երիտասարդների համար, բայց կցկտուր տեղեկություններ են ունենում նրանց հիմնախնդիրների մասին: Լիլիթ Ասատրյանը համոզմունք հայտնեց, որ իրենք պետք է աշխատեն զեկույցում արտահայտված խնդիրների լուծման ուղղությամբ, բայց թե դա որքանով իրականություն կդառնա, կիմանարկենք որոշ ժամանակ անց:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 10.00-ին ՀՀ արդարադատության խորհրդում տեղի կունենա դատավոր Պարգեւ Օհանյանի դեմ կարգապահական վարույթի որոշման հրապարակումը:
- Ժամը 10.30-ին Քանաքեռ-Զեյթունի թաղապետարանում տեղի կունենա «Սոցիալական տուն» ծրագրի վերաբերյալ մամուլի ասուլիս Շվեյցարիայի դեսպանի մասնակցությամբ:
- 30 րոպե անց ՍԴ-ում տեղի կունենա վաղաժամկետ ազատելու կարգի սահմանադրությանը անհամապատասխանության հարցով գործի քննությունը:
- Ժամը 11.00-ին «Ոսկե թաս» ակումբում «Ժառանգություն» կուսակցության ներկայացուցիչներ Լարիսա Ալավերդյանը, Զարուհի Փոստանջյանը եւ Վարդան Խաչատրյանը կհանդիպեն լրագրողների հետ:
- Ժամը 11.30-ին «Տեսակետ» ակումբում լրագրողների հետ կհանդիպեն ՌԴ նախագահի աշխատակազմին կից գործող շփման հանձնող 2 կազմակերպությունների ներկայացուցիչները եւ Վլադիմիր Մարյանը:
- Ժամը 12.00-ին Մամուլի ազգային ակումբում տեղի կունենա քաղաքագետ Անդրանիկ Միհրանյանի մամուլի ասուլիսը:
- Նույն ժամին «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում կկայանա Հայ-ուկրաինական ձեռնարկության ստեղծման շնորհանդեսն ու մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 12.30-ին փաստաբանների պալատում տեղի կունենա փաստաբաններ Զարուհի Դանիելյանի եւ Կարեն Մեժլումյանի մամուլի ասուլիսը:
- Նույն ժամին «Գոլդեն Փալաս» հյուրանոցի ասուլիսների դահլիճում լրագրողների հետ կհանդիպի Սերբիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Խավիեր Կլեմենտեին:
- Ժամը 13.00-ին «Ոսկե թաս» ակումբում մամուլի ասուլիս կտա ՀՌԱԿ-ի ատենապետ Հարություն Առաքելյանը:
- Նույն ժամին արդեն Երեւան հյուրանոցում տեղի կունենա «Պատրաստված է Հայաստանում» հակածխախոտային տեսահոլովակների հավաքածուների շնորհանդեսը:
- Ժամը 16.00-ին «Անի» հյուրանոցի «Գառնի» սրահում տեղի կունենա «Կրոն եւ հասարակություն» ամսագրի շնորհանդեսը:
- Ժամը 19.30-ին «Հանրապետական» մարզադաշտում տեղի կունենա Հայաստանի հավաքականի մարզիչ Վարդան Մինասյանի մամուլի ասուլիսը:

Ազգային գործիքներով նվագելը՝ պետպատվերով

Կառավարության երեկվա ընդունած որոշումը հնարավորություն կտա վերակենդանացնելու ազգային այնպիսի գործիքների գործածումը, ինչպիսիք են արդեն անհետացման եզրին գտնվող սազը, քանոնը, պարկապզուկը, պկուն: Ներկայացնելով այդ որոշումը, մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի փոխնախարար Կարինե Խոդիկյանը հայտնեց, որ Հայաստանում գործող երաժշտական եւ արվեստի 134 դպրոցներում ազգային գործիքներով նվագել սովորող 1993 երեխաների ուսման վարձը պետությունը վերցնում է իր վրա: Այդ նպատակով հջեցված պետպատվերի գումարն այս տարվա 4 ամիսների համար կազմել է 46 մլն դրամ: Եկող տարի կկազմի 166 մլն դրամ: Փաստորեն, այսուհետեւ յուրաքանչյուր տարի ազգային գործիքներով ուսուցման վճարերը պետությունը վերցնելու է իր վրա:

Կարինե Խոդիկյանը թվարկեց ազգային գործիքների անվանումները, որոնցով նվագելը երեխաների համար անվճար կլինի՝ քամանչա, քանոն, դհոլ, դուդուկ, զուռնա, շվի, թառ, սազ եւ այլն: Դրանցից ներկայումս ամենատարածվածը դուդուկն է:

Նախարարության գլխավոր մասնագետ Լյուդմիլա Մելիքյանը նշեց, որ այս որոշումը, փաստորեն ուղղակի աջակցություն է ընտանիքների բյուջեներին: Կարինե Խոդիկյանն ավելացրեց, որ պետության այս ֆինանսավորումը չի փոխարինում համայնքների կողմից երաժշտական դպրոցների ֆինանսավորմանը եւ վերջիններս իրավունք չունեն դադարեցնելու այդ ֆինանսավորումը:

Տեղեկացվեց նաեւ, որ նախատեսվում է եկող տարի հրատարակել այս ոլորտի 32 ձեռնարկ եւ դասագիրք:

Ա. Մ.

«Երկրի զարգացման արտացոլումն առանձնապես նկատելի է Երեւանում»

1-ին էջից

Սակայն վերջին տարիներին Երեւանն առանձնանում է այստեղ իրականացված քաղաքաշինական ծրագրերով: Քաղաքապետը շեշտեց ամենածավալուն քաղաքաշինական ծրագրի՝ Հյուսիսային պողոտայի կառուցումը, որն ավարտվելու է այս տարի: Զուգահեռաբար ամբողջանում է նաեւ Գլխավոր պողոտան: «Ժամանակակից այս երկու նախագծերի իրագործումը, որին մեր քաղաքը սպասել է շուրջ 8 տասնամյակ, ամբողջովին վերափոխելու է մայրաքաղաքի կենտրոնի տեսքը, ստեղծելով քաղաքաշինական ավարտուն եւ գրավիչ մի միջավայր՝ տարածությունների ռացիոնալ օգտագործմամբ, կատարման ժամանակակից լուծումներով եւ կենցաղավարման նոր որակով», նշեց Երվանդ Զախարյանը, ավելացնելով, որ քաղաքաշինությունն ինքնանպատակ չէ եւ ուղղված է բնակչության սոցիալական կենսապայմանների բարելավմանը: Մասնավորապես իրացման գոտիների բնակչությունը հնարավորություն է ստացել բարելավելու իր բնակարանային պայմանները:

Մանրամասնելով իրացման գոտիների բնակիչների խնդիրները, քաղաքապետն ընդգծեց, որ նրանցից շատերը տասնամյակներ շարունակ զրկված էին իրենց բնակարանների սեփականատերը լինելու օրինական իրավունքից: Ներկայումս վերականգնվում են այդ իրավունքները, ընտանիքներին տրվում սեփականության վկայականներ: Երվանդ Զախարյանը հիշատակեց հանրապետության վարչապետի վերջերս տրված հանձնարարականը, ըստ որի, այդ գոտիների բնակիչներին անպայման պետք է առաջարկվի բնակմակերես նույն տարածքում:

Մայրաքաղաքի հրատապ խնդիրներից է վթարային շենքերի խնդիրը: Ըստ Երեւանի քաղաքապետի, այս տարի 4-րդ կարգի վթարային շենքերի բնակիչների համար կառուցվող շենքերի թիվը կրկնապատկվել է, իսկ առաջիկա երեք տարիներին այդ կարգի բոլոր՝ 14 շենքերի բնակիչները կապահովվեն նոր բնակարաններով: Նույն ժամանակահատվածում կհիմնանորոգվեն եւ կամրացվեն 3-րդ կարգի վթարայնության շենքերը:

Բնակչության սպասարկման անվտանգությանը վերաբերող կարեւորագույն խնդրի՝ վերելակների հիմնանորոգմանն ու որոշ դեպքերում նոր վերելակների տեղադրման մասին խոսելով, Երվանդ Զախարյանը կարեւորեց այդ նպատակով կառավարության կողմից 3 մլրդ դրամ գումարի հատկացումը: Փաստորեն այս ոլորտում վերջին 15 տարում որեւէ լուրջ նորոգման աշխատանք չի կատարվել:

Տրանսպորտային համակարգի ու հաղորդուղիների հարցը Երեւանի զարգացմանը համընթաց դառնում է առաջնահերթ: Կարեւորելով շատ քայլերի անհրաժեշտությունն այստեղ, քաղաքապետը հիշատակեց այդ ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցառումները՝ մայրուղիների, տրանսպորտային հանգույցների, հետիոտն անցումների հիմնանորոգումն ու նորերի կառուցումը: Քաղաքապետը վստահեցրեց, որ չնայած այս աշխատանքները պահանջում են բացառիկ լարում եւ կազմակերպվածություն, բայց դրանք կավարտվեն սահմանված ժամկետներում:

Վերոնշյալ, ինչպես նաեւ ճանապարհաշինական ծրագրերը, Երվանդ Զախարյանի համոզմամբ, հնարավորություն կտան բավարար արդյունքների հասնելու տրանսպորտային ուղիների անխափան հաղորդակցությունն ապահովելու հարցում: Առանձնահատուկ ընդգծվեց Սարալանջի արագընթաց ճանապարհը, որը կձգվի Հերացու փողոցից մինչեւ Կոմիտասի պողոտա, այնուհետեւ Դավիթաշենի կամուրջ: Ներկայումս կառուցվող այդ ճանապարհի շինարարությունը նախատեսվում է ավարտել արդեն հաջորդ տարի:

Տրանսպորտային համակարգի բաղկացուցիչ մասերից է տրանսպորտային սպասարկման բարելավման հարցը: Այստեղ, ինչպես նշվեց քաղաքապետի ելույթում, նախատեսվում է ամբողջությամբ վերականգնել ոչնչացված ավտոբուսային պարկը: Մինչ տարեվերջ նախատեսվում է ավտոբուսների նվազագույն քանակը Երեւանում հասցնել 300-ի, որն «արդեն կարող է որակ կազմել մայրաքաղաքի ուղեւորափոխադրումներում»: Երվանդ Զախարյանը գոհունակություն հայտնեց, որ ավտոբուսներ են սկսել ներկրել նաեւ մասնավոր ընկերությունները: Բացի ավտոբուսներից, այս տարի առաջին անգամ մայրաքաղաքի համար ձեռք են բերվել 18 նոր տրոլեյբուսներ:

Բնապահպանության ոլորտում իրականացվող ծախսերը 3 անգամ գերազանցում են 2002-ին կատարված ծախսերին: Երեւանի կանաչ տարածքները վերականգնելու եւ պահպանելու նպատակով վերականգնվում է քաղաքի ոռոգման ցանցը: Իրականացրած աշխատանքների շնորհիվ, ինչպես տեղեկացրեց Երվանդ Զախարյանը, կանաչ տարածքներն ավելացել են 254 հա-ով, 58 հա-ի վրա ստեղծվել են նոր պուրակներ եւ այգիներ, իսկ մեկ երեւանցուն ընկնող կանաչ տարածքի մակերեսը 2003-ի 4,9 քմ-ի փոխարեն այժմ 6,2 քմ է:

Ներկայացնելով վերջին տարիներին կյանքի կոչված ծրագրերը, քաղաքապետը սակայն նշեց, որ այսօր բազմաթիվ խնդիրներ դեռեւս իրենց լուծումն են պահանջում եւ ժողովուրդն էլ դեռ շատ սպասելիքներ ու արդարացի դժգոհություններ ունի: Նա միաժամանակ ընդգծեց, որ «մայրաքաղաքի կյանքի տարեգրարի անող ընթացքը վկայություն է, որ մեր 2789-ամյա որրանը այսօր իր պատմական զարգացման կարեւոր փուլերից մեկն է ապրում՝ կերտելով իր վաղվա օրը»:

Բոլոր երեւանցիների համար սիրելի տոնակատարության բացման արարողության ժամանակ քաղաքապետը «Երեւանի պատվավոր քաղաքացի» կոչումը շնորհեց կոմպոզիտոր Մարտին Վարդազարյանին եւ գրող Աղասի Այվազյանին:

Ա. Մ.

Պրոֆ. Բարդակչյանը պարզաբանում է

Եվ շարունակում է իր նպաստը բերել հայագիտությանը

Ըստ «Արմինյըն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի տեղեկատվության, Էն Արբորում տեղակայված Միչիգանի համալսարանի (ՄՄՀ) միջազգային ինստիտուտի տնօրեն պրոֆ. Մարկ Թեսլերը վերջերս հայտարարել է, որ համալսարանի «Հայկական ուսումնասիրությունների ծրագրի» տնօրեն է նշանակվել պրոֆ. Ժիրայր Լիպարիտյանը, որը պետք է փոխարինի այդ պաշտոնն արդեն 12 տարի (4 անգամ վերընտրված) զբաղեցրած պրոֆ. Գեւորգ Բարդակչյանին:

Այս փոփոխությունը որոշ թյուրըմբռնումների տեղիք է տվել ինչպես հայաստանյան, այնպես էլ սփյուռքահայ ընթերցողների շրջանակներում, որոնք սխալմամբ եզրակացրել են, որ պրոֆ. Բարդակչյանի գործունեությունն այդ հաստատությունում դադարեցվել է:

Օգտվելով այն հնարավորությունից, որ պրոֆ. Բարդակչյանն այս օրերին Երեւանում է, պարզաբանումների համար դիմեցինք նրան: Զրույցը տեղի ունեցավ «Ազգի» խմբագրությունում:

- Պրոֆեսոր, ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք այդ փոխարինումը եւ դրա շուրջն ստեղծված շփոթը:

- Շփոթի հիմնական պատճառն այդ առթիվ հայ եւ օտար մամուլում հրատարակված հաղորդագրությունն է, որն անսովոր երեւույթ է: Ես չորս անգամ վերընտրվել եմ այդ պաշտոնում (երեք տարին մեկ) եւ ոչ մի անգամ նման հաղորդագրություն մամուլում չի տպագրվել: Ներկա հաղորդագրությունը պատճառ է դարձել, որ մարդիկ մտածեն, թե Բարդակչյանին հեռացրել են աշխատանքից: Նման բան չկա, ես շարունակում եմ զբաղեցնել համալսարանում գործող 2 ամբիոններից (ի դեպ, «ամբիոն» բառն այնքան էլ չի համապատասխանում այդ բառի խորհրդային հասկացությանը) հայոց լեզվի եւ գրականության ամբիոնի վարիչի պաշտոնը, որն ստանձնել եմ 1987-ին: Երկրորդ՝ հայ արդի շրջանի պատմության ամբիոնի վարիչը մինչեւ 1995-ը եղել է Ռոնալդ Սյունին, որն էլ նախաձեռնողներից է եղել երկու ամբիոններից անկախ հիմնադրված, բայց նրանց հետ սերտորեն համագործակցող «Հայկական ուսումնասիրությունների ծրագրի», որի տնօրենությունը, ինչպես նշեցի, 12 տարի անընդմեջ զբաղեցնում էի ամբիոնի վարիչի պաշտոնին զուգընթաց:

- Ի՞նչ է այդ ծրագիրը:

- «Հայկական ուսումնասիրությունների ծրագիրը» հիմնականում զբաղվում է դասախոսություններ եւ կոնֆերանսներ կազմակերպելով: Դրանք նպատակամղված են հայկական ուսումնասիրությունները խթանելուն, զարգացնելուն, հայ եւ օտար ուսումնասիրողների շփումներն ակտիվացնելուն եւ նրանց հարաբերություններ հաստատելուն:

Ծրագիրն իրականացվում է երկու ամբիոնների վարիչների անմիջական խորհրդատվական մասնակցությամբ:

- Պրոֆեսոր, ո՞րն է այս անգամ Ձեր Հայաստան այցելության առիթը:

- 1957-ին Հայաստանի կառավարությունը որոշում ընդունեց սփյուռքահայ ուսանողներին հնարավորություն ընձեռել սովորելու Հայաստանում: Այս տարի լրանում է այդ նախաձեռնության 50-ամյակը, նախատեսված էր հոկտեմբերի 3-6-ը Երեւանում անցկացնել շրջանավարտների հավաք, բայց վերջին ռոպեին տեղեկացանք, որ հետաձգվում է մինչեւ առաջիկա գարունը: Քանի որ բոլոր կարգադրությունները արել էի, որոշեցի համենայն դեպս գալ Հայաստան եւ հանդիպել մի շարք գրողների հետ՝ իմ նոր գրքի համար անհրաժեշտ նյութեր հավաքելու նպատակով: Ի դեպ, նախատեսված հավաքի շրջանակներում մտադիր էինք որպես երախտագիտական փոխհատուցում Հայաստանի կառավարության ու ժողովրդի վերոհիշյալ քայլին, ստեղծել մի հիմնադրամ, որի միջոցները կուղղորդվեին հոգալու կրթական ինչ-ինչ կարիքներ: Ճիշտ է, հիմնադրամի գործարկման մեխանիզմներ դեռ չեն մշակվել, բայց ընդհանուր տրամադրությունն առկա է:

- Ձեր նոր գիրքը «Արդի հայ գրականության տեղեկատու ուղեցույց: 1500-1920 թթ.» անգլերեն գրքի շարունակությո՞ւնն է լինելու:

- Այո: Այդ գրքում, որի վրա ընդմիջումներով աշխատել եմ մոտ 15 տարի, ընդգրկված են մինչեւ 1920 թվականը ծնված հայագիր գրողների հակիրճ կենսագրությունը եւ մատենագիտական տվյալները, նրանց գրած գրքերի, հոդվածների, թարգմանությունների, ինչպես նաեւ նրանց մասին գրված գրախոսականների ցանկը, տրված անհրաժեշտության դեպքում լատինատառ հայերենով: Դա նախատեսված է հատկապես հայերեն ուսումնասիրող օտար գիտնականների համար: Որպես նախաբան գիրքն ունի նաեւ հինգ դարերի վերլուծական, ընդարձակ պատմական ակնարկ:

Նոր գիրքը, որի համար նյութեր եմ հավաքում, պետք է ընդգրկի 1920-1960 թվականներին ծնված հայագիր հեղինակներին: Պետք է գտնեմ նաեւ հովանավորներ գրքի հրատարակության համար:

- Պրն Բարդակչյան, ասացիք, որ ընդմիջումներով մոտ 15 տարի եք աշխատել այդ գրքի վրա, որը հրատարակվել է 2000-ին: Այդ ընթացքում ուրիշ գրքեր հեղինակե՞լ եք:

- Մի քանիսը, որոնցից նշեմ «Հակոբ Պարոնյանի այլաբանական երկերի պատմական դեմքերի ու դեպքերի բացահայտումը», որտեղ փորձել եմ երեւան հանել նրա երկերում գործող կենդանիների կամ դիցաբանական կերպարների ինքնությունը՝ արխիվային նյութերի հիման վրա:

Մյուսը՝ «Մխիթարյանների նպաստը հայկական գիտությանն ու մշակույթին»: Երրորդը՝ «Հիտլերը եւ հայերի ցեղասպանությունը», որն, ի դեպ, անգլերենից թարգմանվել է հայերեն եւ թուրքերեն, եւ չորրորդը՝ արեւմտահայերենի ու արեւելահայերենի դասագրքեր ու ձեռնարկներ հատկապես համեմատական գրականությամբ եւ թարգմանությամբ զբաղվող օտար ուսանողների, գիտնականների համար:

- Մեր տեղեկությամբ, վերջին 3 տարիներին դադարեցրել եք ամառային ծրագրով ուսանողներ Հայաստան բերելու ծրագիրը: Դա դժվարությունների՞ հետ է կապված:

- Այդ ծրագիրը մտահղացա 1987-ին: Մասնակցում էին տարեկան մոտ 25 հոգի, որի 65 տոկոսը օտարներ էին Մ. Նահանգների տարբեր վայրերից: Վերջին տարիներին նրանց միացել էին նաեւ անհատներ Միջին Արեւելքից եւ Եվրոպայից: Նպատակն էր այդ ուսանողներին հնարավորություն տալ առնչվելու Հայաստան աշխարհին, ժողովրդի կենցաղին, ավանդույթներին եւ սովորություններին, ինչպես նաեւ տեղում արեւելահայերենի, արեւմտահայերենի եւ գրաբարի դասընթացների հետեւելու:

Վերջին տարիներին ծրագիրը ընդհատվեց երկրորդ անգամ: Առաջին անգամ ընդհատվել էր 1993-96 թթ. երկրում ստեղծված ծանր պայմանների հետեւանքով: Այս անգամ պատճառը նյութական դժվարություններն են: Բայց ծրագիրը փակված չէ եւ մյուս տարի հավանաբար կշարունակվի: Ծրագրի հիմնադիր տնօրենն եմ եւ շարունակում եմ մնալ: Մինչեւ 2000 թվականը ինքս էլ էի դասավանդում այստեղ, բայց հիմա ուրիշների եմ հրավիրում արեւմտահայերեն դասավանդելու համար, իսկ արեւելահայերենն ու գրաբարը դասավանդում են հայաստանցի մասնագետներ: Այստեղ նրանք այցելում են նաեւ տեսարժան վայրեր, հանդիպում ուսանողների հետ, անցկացնում ութ խիստ հետաքրքրական շաբաթներ, որից հետո շատերը շարունակում են առավել մեծ ուշադրությամբ ուսումնասիրել հայերենն ու հայկական մշակույթը:

- Ուրիշ ինչո՞վ եք զբաղված:

- Գրում եմ Կոստանդնուպոլսո հայոց պատրիարքության պատմությունը: Բավական ծավալուն եւ աշխատատար ուսումնասիրություն է: Նաեւ անգլերեն եմ թարգմանում Գրիգոր Դարանաղցու կամ Կամախեցու (1576-1643) ժամանակագրությունը, որը բացի քաղաքական եւ եկեղեցական իրադարձություններից, ներառում է նաեւ այդ ժամանակաշրջանի հասարակական, սոցիալական եւ մշակութային կյանքի ծավալուն տեղեկություններ ընդհանրապես եւ մշակութային գործիչների մասին մասնավորապես:

Հարցազրույցը վարեց
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

Տեղեկանք

Պրոֆ. Գեւորգ Բարդակչյանը ծնվել է Բեյրութում, բայց մեծացել Դամասկոսում: Ավարտել է 1969-ին Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետը: Այնուհետեւ դոկտորական թեզ է պաշտպանել Օքսֆորդում (Անգլիա): Տասնչորս տարի դասավանդել է Հարվարդի համալսարանում (ԱՄՆ): 1987-ից Ալեք Մանուկյանի նվիրատվությամբ ստեղծված Մարի Մանուկյանի անվան հայոց լեզվի եւ գրականության ամբիոնի վարիչն է Միչիգանի համալսարանում: Անդամ է Հայագիտական ուսումնասիրությունների ընկերության, որի նախագահն է եղել 2 անգամ: Անդամ է նաեւ Հայագիտական ուսումնասիրությունների միջազգային ասոցիացիայի, որը միավորում է Եվրոպայի հայագետներին նաեւ:

2005-ին արժանացել է Երեւանի համալսարանի պատվավոր դոկտորի աստիճանին եւ բազմաթիվ այլ մրցանակների՝ հայագիտությանը բերած նպաստի համար:

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Կրծքագեղձի քաղցկեղին նվիրված համաժողովում Հայաստանը ներկայացրեց Ռիտա Պալյանը

«Ազգը» հանդիպեց ու զրուցեց Հայ-ամերիկյան առողջության կենտրոնի հիմնադիր, բարերար Ռիտա Պալյանի հետ: Սեպտեմբերի 28-30-ը Բուդապեշտում (Հունգարիա) կայացած կրծքագեղձի քաղցկեղին նվիրված համաժողովում տիկին Պալյանը ընտրվել էր ներկայացնելու Հայաստանը ի դեմս «Հայ-ամերիկյան առողջության կենտրոնի» (ՀԱԱԿ), որը հիմնադրել է 1997 թվականին ու որի հիմնական նպատակն է կրծքագեղձի քաղցկեղի հայտնաբերումը եւ կանխարգելումը: Ինչպես տեղեկացանք տկն Ռիտայից, նման հեղինակավոր ժողովը կազմակերպել եւ հիմնադրել է դալլասաբնակ Սյուզան Գ. Քոմենը: Նա, ի հիշատակ քաղցկեղից մահացած իր երիտասարդ քրոջ, մոտ երկու տասնամյակ առաջնորդում է կրծքագեղձի քաղցկեղի կանխարգելման շարժումը, որն ունի 1,5 մլն աշխարհասփյուռ անդամներ, նրանց թվում է նաեւ ԱՄՆ առաջին տիկին Լորա Բուշը: Այդ ժողովում Հայաստանը բարձր գնահատվեց իր 10 տարիների բացառիկ ծրագրերի ու ծառայությունների համար եւ ընտրվեց 19 առաջնային երկրների շարքը: Հայաստանին տրվել էր նաեւ ամենամեծ տաղավարը, որտեղ ցուցադրված վավերագրերը վկայում էին, թե կրծքագեղձի քաղցկեղի դեմ պայքարում մեր երկիրն ինչպիսի առաջնային դիրք ունի անգամ շատ զարգացած երկրների շարքում:

Տկն Պալյանը նշեց. «Ամեն մի կին ծանոթ պիտի լինի իր մարմնին, որպեսզի օր առաջ նկատի փոփոխությունը ու եթե կարիք կա, դիմի մասնագետի: Կանայք իրենք կդառնան իրենց բժիշկը, եթե ուշադիր լինեն իրենց առողջության նկատմամբ: Ապրելու համար, կյանքը երկարացնելու համար վաղ ախտորոշումը մամոգրաֆիկ սարքերով կանխում է մահացությունը: Իսկ կրծքագեղձի քաղցկեղը դարի չարիք հիվանդությունն է աշխարհի թե՛ զարգացած, թե՛ հետամնաց երկրներում: Առաջ էլ կար այդ չարիքը, սակայն այժմ օդի աղտոտվածությունը, էկոլոգիական վիճակի վատացումը, սթրեսները, նաեւ ոչ ճիշտ սնունդը նպաստում են այդ չարիքի տարածմանը»: Տկն Պալյանը խորհուրդ տվեց հաճախակի սնվել թարմ բանջարեղենով, պտուղներով, ընդեղենով, լոբազգի բույսերով, սեւ կուտով խաղող ու կարմիր գինի օգտագործել (չափը չանցնել՝ 100 գրամ օրական), որոնք երկարացնում են կյանքն ու օրգանիզմից հեռացնում թունավոր մասնիկները: Իսկ թե ի՞նչ նոր լաբորատորիա է բացվել ՀԱԱԿ-ում, տկն Պալյանն ասաց. «Արդեն մոտ մեկ տարի մեր կենտրոնում սկսեցինք աշխատել «Բոն-Դենսիտոմետր» սարքավորման վրա, որը ոսկորների խտությունը չափող անդրանիկ սարքն է մեր երկրում: Դրանով կնոջ օրգանիզմում հնարավոր է հայտնաբերել օստեոպորոզ հիվանդությունը, որի առկայության դեպքում նոսրանում են կնոջ ոսկորները, կալցիումական աղերի պակասի պատճառով ժամանակից շուտ ոսկորները բարակում են եւ կոտրվում (հատկապես կլիմաքսի շրջանում կամ հետո): Նման երեւույթներից խուսափելու համար ցանկալի է տարին մեկ անգամ անցնել հետազոտություն»: Մոտ մեկ տարվա ընթացքում ՀԱԱԿ են դիմել ու այդ նոր սարքով հետազոտվել են 450 այցելուներ՝ կանայք եւ տղամարդիկ, մեծ մասի դեպքում հայտնաբերվել է օստեոպորոզ հիվանդությունը:

Տկն Պալյանը զրույցի ավարտին նշեց, որ պայքարը չարիք հիվանդության դեմ շարունակվելու է էլ ավելի մեծ թափերով, որպեսզի մինչեւ 2015-ը գուցե գտնեն դրա բուժման բանալին ու հատկապես կանանց եւ աղջիկներին խորհուրդ տվեց զերծ մնալ մոդային տուրք տալուց, ծխել, չվտանգել իր, շրջապատի եւ ապագա սերունդների կյանքը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Չեխիայի Բռնո քաղաքում բացվեց հայկական շաբաթօրյա դպրոց

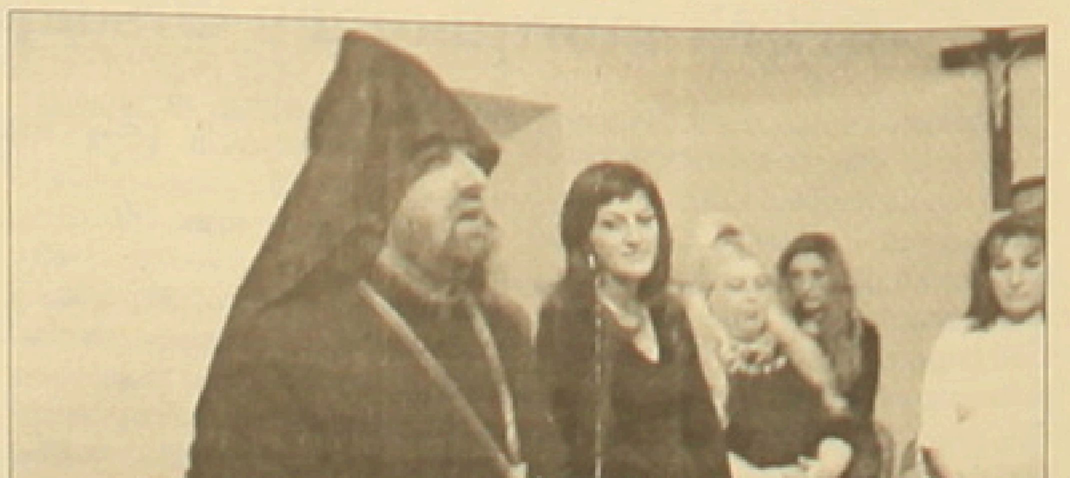

Հոկտեմբերի 6-ին Հայ առաքելական եկեղեցու Չեխիայի հոգեւոր հովիվ Բաբկեն վարդապետ Փիլավչյանի նախաձեռնությամբ Բռնո քաղաքում բացվեց հայկական շաբաթօրյա դպրոց:

Դպրոցի բացումը տեղի ունեցավ Սոզե հասարակական կազմակերպության սրահում՝ հայր Բաբկենի օրհնության խոսքով: «Աստված մեզ տվեց այբուբեն, որ չմոռանանք եւ պահպանենք այն, հատկապես հայրենիքից հեռու ափերում», դիմեց ներկաներին հայր սուրբը: Նշելով հայոց գրերի գյուտի պատմական նշանակությունը եւ Հայաստանում քրիստոնեության տարածման վրա դրա ունեցած ազդեցությունը, հայր սուրբը հանդիսության ներկա ծնողներին կոչ արեց աջակցել դպրոցի կայացմանն ու իրենց երեխաների մեջ սեր եւ հավատարմություն դաստիարակել դեպի մայրենի լեզուն ու հայ մշակույթը:

Ուսուցիչներին ներկայացնելուց հետո հայր Բաբկենը տեղեկացրեց, որ դպրոցում երեխաները կսովորեն հայոց լեզու եւ գրականություն, հայ ժողովրդի եւ հայ եկեղեցու պատմություն, պարարվեստ ու երաժշտություն: Առաջին օրը արձանագրվեցին 30 հայորդիներ:

Ներկա դպրոցականներին եւ նրանց ծնողներին շնորհավորեց նաեւ «Օրեր» ամսագրի գլխավոր խմբագիրը՝ փոքրիկներին բաժանելով ամսագրի վերջին համարներից: Իսկ Պրահայի հայկական շաբաթօրյա դպրոցի ուղարկած դասագրքերը հայր Բաբկենը հանձնեց ուսուցիչներին:

Բռնոն Չեխիայի երկրորդ մեծ քաղաքն է, որտեղ ապրում են 50-ից ավելի հայ ընտանիքներ:

«ՕՐԵՐ» ԱՄՍԱԳՐԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Ռուս եկեղեցին մուտք կունենա՞ դպրոց

Ռուսաստանում բուռն բանավեճ է ծավալված դպրոցներում «Ուղղափառ մշակույթի հիմունքները» ֆակուլտատիվ դասընթաց մտցնելու ծրագրի շուրջը: Ընդ որում, շատ ավելի ագրեսիվ են նախաձեռնության հակառակորդները: Ընդսմին, այդ հակամարտության մեջ խնդիրը տուրք է տալիս ոչ այնքան հավատին, գաղափարին կամ զգացմունքին, այլ սկսում է կրել տեսական-քաղաքական բնույթ: Եվ այդ մասին բացահայտ են ասում ռուս եկեղեցու ներկայացուցիչները, հատկապես երկրի ղեկավարությանն ուղղված մի խումբ ակադեմիկոսների նամակի հրապարակումից հետո, որում կոչ է արվում կանգնեցնել դպրոցների «կրոնականացման» գործընթացը: Եվ ամենահետաքրքրականը՝ այդ «խմբի» մեջ ամենաակտիվը ոչ ռուսներն են:

Ալեքսանդր Սոլժենիցինն իր վերջին խոշորածավալ պատմական աշխատության մեջ գրում է, որ 1917-ի հոկտեմբերին տեղի ունեցած պետական հեղաշրջումից հետո գալով իշխանության գլուխ, հրեա բոլշեւիկները հիանալի էին հասկանում, որ ռուս ժողովրդի ազգային ինքնագիտակցության գոյատեւման կուռ հիմքերից մեկը նրա ուղղափառ հավատն է: Եվ տասնյակ հազարավոր կրոնականներ դարձան դաժան բռնության զոհ, ավերվեցին հազարավոր տաճարներ ու եկեղեցիներ: 70 տարվա համատարած աստվածամերժությունը եւս կնիք դրեց ռուս մարդու էության, նրա ազգային նկարագրի վրա:

Ահա եւ, հավատի սերմանման ուղղությամբ ռուս ուղղափառ եկեղեցու ներկա գործունեությանը հակազդելու փորձերը ռուսների ու հատկապես հոգեւոր խավի մեջ նմանօրինակվում են նշյալ դժնդակ իրադարձությունների հետ: Այդ ֆոնի վրա ռուսների, առանց չափազանցության, զայրույթն են առաջացնում ակադեմիկոս, Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Վիտալի Գինզբուրգի գրեթե ռազմատենչ հայտարարությունները դպրոցներում եւ առհասարակ երկրում եկեղեցու ազդեցությունը սահմանափակելու մասին:

Նորերս Մոսկվայի պատրիարքության ներկայացուցիչներն իրենց կասկածները հայտնեցին, որ նման լկտի քարոզարշավի հետեւում հավանաբար կանգնած են քաղաքագետներ, որոնք իրագործելով ներքին ու արտաքին քաղաքական պատվեր, փորձում են հակազդել ազգային հոգեւոր մշակույթի զարթոնքին ու տարածմանը, քանզի դա, նրանց կարծիքով, վնասակար է բնակչության համար: Ինչի՞ է ձգտում, օրինակ, այդ նույն Գինզբուրգը: Լինելով ակադեմիկոսների հիշյալ նամակի առաջատար հեղինակներից մեկը, նա հայտարարում է, որ երկրի կրոնականացումը դրսեւորվում է շատ ասպարեզներում եւ դա պետք է արգելակել: Ճիշտ է, նա հատուկ նշում է, իբր, այդ ակադեմիկոսները հանդես չեն գալիս ուղղափառ եկեղեցու դեմ, կրոնի դեմ որպես այդպիսին: Սահմանադրության մեջ կա կետ, որն ապահովում է խղճի ազատությունը: Եթե Աստծուն հավատում ես, հավատա ինչքան ուզում ես, բայց մի խանգարիր ուրիշներին, ասում է Գինզբուրգը:

Թե ինչո՞վ է ռուս եկեղեցին խանգարում այդ «ուրիշներին», չի բացահայտվում: Կարելի է կարծել, որ անվանի գիտնականին առհասարակ հակացուցված է կրոնը: Սակայն Մոսկվայի պատրիարքության ներկայացուցիչը Գինզբուրգին հիշեցնում է նրա մի հոդվածը՝ նվիրված հուդայականությանը: Այստեղ արդեն, իրոք, այլ են շեշտադրումները հրեա ժողովրդի կյանքում եբրայական կրոնի դերի մասին: Գիտնականի համոզմամբ, սինագոգը հրեաների համար եղել է ոչ միայն աղոթքի տուն, այլեւ համայնքային կենտրոն: Ահա եւ հասկանալի է, թե ինչու նույնիսկ աթեիստ հրեաները, համենայն դեպս, նրանցից շատերը, նաեւ ինքը՝ Գինզբուրգը, հնարավոր ու արդարացված են համարում սինագոգներին ցույց տրվող հանրահայտ նյութական օգնությունը: Ավելին, ակադեմիկոսն ընդգծում է, որ սինագոգները հրեական համայնքների համար խաղալով մշակութային կենտրոնի դեր ու հրեա ժողովրդին փրկելով ուծացումից, պետք է ստանան աշխարհիկ կազմակերպությունների ու հաստատությունների աջակցությունը:

Ստացվում է, որ այն, ինչ թույլատրելի ու խրախուսելի է սինագոգի համար, անթույլատրելի է ռուս եկեղեցու համար: Եվ այս հանգամանքը, ինչպես ասվեց, առաջ է բերում ռուս հոգեւորականության վրդովմունքը, որի ներկայացուցիչները Գինզբուրգին հասկացնում են, որ նրա նմաններին բնավ էլ գիտության բախտը չի մտահոգում: Ռուս եկեղեցին զբաղվում է ու կզբաղվի այն ամենով, ինչը հուզում է մարդկանց: Նա երբեք չի ձգտում դառնալ պետական մեքենայի մի մասը, բայց եւ չի կարելի նրան շրջանառել միայն ծիսական կյանքով: Դա չհաջողվեց անել նույնիսկ խորհրդային իշխանություններին...

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Այ քեզ հյուրեր

Կովկասցիները վրդովվում են Ռուսաստանում իրենց նկատմամբ ստեղծված անբարյացակամ մթնոլորտից: Երեւի տեղ ունեն: Բայց փորձո՞ւմ են նրանք իրենց պահվածքով գոնե առաջ չբերել տեղացիների դժգոհությունը: Հազիվ թե: Դատեցեք ինքներդ:

Մոսկվայում ցերեկը փողոցը հատում են «սլավոնական արտաքինով» (ինչպես հատուկ ընդգծում են տեղի թերթերը) երեք անձնավորություն: Ըստ երեւույթին, դանդաղ են քայլում եւ դա առաջ է բերում նրանց անցնելուն սպասող արտասահմանյան ավտոմեքենայի վարորդի անհուն ջղայնությունը ու սա հայհոյում է հետիոտներին: Նրանք պատասխանում են: Այնժամ վարորդը հանում է ատրճանակը եւ կրակում իրենց տեսածից «էշ կտրած» անցորդների վրա, որոնք էլ քիչ հետո հայտնվում են հիվանդանոցում՝ տարբեր վնասվածքներով: Նյարդային վարորդը, ասես ոչինչ չի եղել, նստում է իր մեքենան եւ ծլողոտում: Բայց ոչ երկար ժամանակով:

Հիմա՝ «ներկայացման» ամենաողբերգական մասը: Գլխավոր հերոսը 29-ամյա ադրբեջանցի Իֆրահիմ Յակուբովն է: Թերթերը տպագրում են նրա թխամազ լուսանկարը՝ անբաժան կաշվե բաճկոնով (գուցե ատամներն էլ ոսկի են, չի երեւում): Եվ, իհարկե, խորությամբ ընդգծվում է նրա էթնիկական ծագումը, ընդհանուր առմամբ՝ կովկասյան:

Կարող ես առարկել, թե դրանք եզակի դեպքեր են, դե, չոբան թուրք է, ինչ սպասես: Բայց ոչ: Նրա տեղը հանգիստ կարող էր լինել հայ, վրացի, չեչեն, ինգուշ եւ վերոհիշյալ «ընդհանուր ազգության այլ անձինք»:

Դե արի ու ասա, թե սրանք «հյուրեր» են:

Ռ. Հ.

«Ֆաթհը» հրաժարվեց բանակցել «Համասի» հետ

Պաղեստինյան «Ֆաթհ» շարժման ղեկավարությունը մերժել է մոտ ապագայում հաշտության բանակցություններ անցկացնելու «Համաս» մրցակից խմբավորման առաջարկությունը: «Ֆաթհը» վերահաստատել է իր այն դիրքորոշումը, որ «Համասի» հետ երկխոսությունն անհնար է, քանի դեռ այդ խմբավորումը չի հրաժարվել հունիսին գրաված Գազայի հատվածի վերահսկողությունից:

Ավելի վաղ «Համասը» հայտարարել էր, որ պատրաստ է բանակցել «Ֆաթհ» կուսակցության հետ, որի անդամները վերահսկում են Արեւմտյան ափի տարածքը: Բանակցելու պատրաստակամությանը վերաբերող հաղորդումը հրապարակվել էր «Համասի» պաշտոնական կայքէջում Պաղեստինի նախկին վարչապետ Իսմայիլ Հանիեի՝ «Համասի» առաջնորդներից մեկի ստորագրությամբ:

Հանիեի խոսքերով, «Համասը» կարող է հրաժարվել Գազայի հատվածի վերահսկողությունից: «Մենք համաձայնեցինք բանակցել «Ֆաթհի» հետ արաբական երկրներից մեկի մայրաքաղաքում: Գազայում մեր վարչակարգը ժամանակավոր է», նշվում է Հանիեի հայտարարության մեջ:

Մինչդեռ «Ֆաթհի» ղեկավարներից Ահմեդ Աբդուլ Ռահմանը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտարարել է, թե պաղեստինյան երկու հակամարտ խմբավորումների միջեւ որեւէ բանակցություն առայժմ չի նախատեսվում: Միաժամանակ նա «Համասին» մեղադրել է մարդկանց մոլորության մեջ գցելու մտադրության համար:

Հանիեի խորհրդական Ահմեդ Յուսուֆը իր հերթին BBC-ի եթերում հայտարարել է, որ «Համասը» միշտ պատրաստ է բանակցելու «Ֆաթհի» հետ: «Մենք կուզենայինք, որ Եգիպտոսը, Սաուդյան Արաբիան կամ որեւէ այլ երկիր հանդես գար միջնորդի դերում եւ օժանդակեր նման հանդիպման կազմակերպմանը», ասել է նա:

Պաղեստինի նախագահ Մահմուդ Աբբասը ավելի վաղ հայտարարել էր, թե համաձայն է «Համասի» հետ հարաբերությունները վերականգնել միայն այն դեպքում, եթե խմբավորումը հեռանա Գազայից:

Բիրման դարձել է ափիոն արտադրող երկրորդ երկիրը

Մյանման (Բիրմա) այս տարի աշխարհում դարձել է ափիոն արտադրող երկրորդ երկիրը Աֆղանստանից հետո: Այդ մասին ՄԱԿ-ում անցկացված մամլո ասուլիսում հայտարարել է ՄԱԿ-ի թմրանյութերի եւ հանցավորության վարչության ղեկավար Անտոնիո Մարիա Կոստան:

Անցյալում Մյանման մտնում էր այսպես կոչված «ոսկե եռանկյունու» երկրների մեջ, որոնք կրճատում էին ափիոնի արտադրությունը:

Կոստայի խոսքերով, Մյանմայում տեղի է ունեցել ափիոնային կակաչի ցանքերի աննախադեպ ընդլայնում: «2007-ին դրանց մակերեսն աճել է 29 տոկոսով, հասնելով 27,7 հազար հեկտարի: Հերոինի արտադրությունն ավելացրել է 46 տոկոսով: Այսպիսով, Մյանման երկրորդ երկիրն է դարձել ափիոնի արտադրության գծով», ընդգծել է Կոստան:

Վերջին շաբաթներին Բիրման աշխարհի ուշադրության կենտրոնում է հայտնվել վառելիքի կտրուկ թանկացմանը հաջորդած բողոքի զանգվածային ցույցերի եւ զինվորական խունտայի բռնարարքների պատճառով: ԱՄՆ-ը Մյանմայի դեմ պատժամիջոցներ է ձեռնարկել, մինչդեռ ՄԱԿ-ը միջնորդական առաքելություն է սկսել իշխանությունների եւ ընդդիմության միջեւ խաղաղ երկխոսություն սկզբնավորելու նպատակով:

ՓՈԽԸՄԲՌՆՈՒՄ

Մահմեդական աստվածաբանները բաց նամակով դիմել են պապին

Մահմեդական 130 աստվածաբաններ բաց նամակով դիմել են Հռոմի պապ Բենեդիկտոս 16-րդին, Անգլիկան եկեղեցու առաջնորդ Քենտրբերիի արքեպիսկոպոսին եւ մյուս քրիստոնյա առաջնորդներին, կոչ անելով ավելի մեծ փոխըմբռնման հասնել իսլամի եւ քրիստոնեության միջեւ: Նրանց խոսքերով, աշխարհի խաղաղությունը եւ մարդկության գոյատեւումը կախված են այդ կրոնների հարաբերությունների բարելավումից:

Ղուրանը եւ Աստվածաշունչը համեմատելով՝ նրանք նշում են մեկ Աստծո ճանաչման եւ հարեւանների հետ խաղաղ ապրելու անհրաժեշտության առումով երկու ուսմունքների մերձավորությունը: Բացի դրանից, մահմեդական աստվածաբանները հավաստիացնում են, թե քրիստոնյաները եւ մահմեդականները երկրպագում են միեւնույն Աստծուն:

BBC-ն հիշեցնում է, որ այս նամակը գրվել է Հռոմի պապին մահմեդական 38 աստվածաբանների հղած բաց նամակի հրապարակումից մեկ տարի անց: Անցյալ տարվա նամակը իսլամի վերաբերյալ պապի արած մի հայտարարության հակազդեցությունն էր: Այն ժամանակ Բենեդիկտոս 16-րդը մեջբերել էր բյուզանդացի կայսր Մանուել 2-րդին վերագրվող այն խոսքը, թե իսլամը աշխարհում տարածել է միայն «չարիք եւ անմարդկայնություն»: Մի քանի անգամ ընդգծելով, որ դա իր խոսքը չէ, Բենեդիկտոս 16-րդը մեջբերել էր բյուզանդացի միապետի այն պնդումը, թե Մուհամմեդ մարգարեն կոչ է արել «թրով տարածել իր քարոզած հավատքը»:

Ջիմի Քարտեր. «Բուշն իրավախախտ է, Չեյնին՝ աղետ»

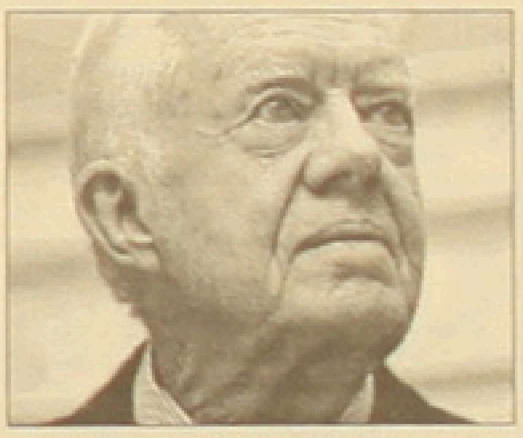

ԱՄՆ նախկին նախագահ, խաղաղության 2002-ի Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Ջիմի Քարտերը CNN հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում ասել է, որ նախագահ Ջորջ Բուշը յուրովի է ընկալում մարդու իրավունքները, եւ այդ ընկալումն արմատապես տարբերվում է միջազգային նորմերից: Քարտերի խոսքերով, իր կյանքում առաջին անգամ նա ականատես է ԱՄՆ-ի կողմից մարդու հիմնարար իրավունքների խախտումներին:

Նշելով, որ Բուշի կառավարությունը խոշտանգում է մարդկանց, Քարտերը հիշեցրել է հոկտեմբերի 4-ին «Նյու Յորք թայմսում» հրապարակված արդարադատության նախարարության գաղտնի հուշագիրը, որոնցում հավանություն է տրվում «հարցաքննության կոշտ մեթոդներին»:

Իսկ BBC-ին տված մեկ ուրիշ հարցազրույցում Քարտերը խստիվ քննադատել է փոխնախագահ Դիկ Չեյնիին: Քարտերի խոսքերով, Չեյնին «աղետ է երկրի համար» եւ «վայ-ռազմիկ», որը չափազանց մեծ ազդեցություն ունի արտաքին քաղաքականության վրա: Չեյնին ժամանակին խուսափել է զինվորական ծառայությունից, իսկ այժմ կարծում է, թե կարելի է զենքի ուժով «ճիշտ կարգեր» հաստատել աշխարհի որեւէ կետում:

Կկառուցվի Ռուսաստանը շրջանցող նավթամուղ

Վիլնյուսում անցկացվող «Պատասխանատու էներգետիկա պատասխանատու գործընկերների համար» խորհրդաժողովում Ադրբեջանի, Վրաստանի, Լիտվայի, Լեհաստանի եւ Ուկրաինայի ներկայացուցիչները որոշել են կառուցել Ռուսաստանը շրջանցող նավթամուղ եւ ստորագրել են համապատասխան միջգերատեսչական համաձայնագիր:

«Սույն համաձայնագրի նպատակն է քաղաքական աջակցություն ցուցաբերել էներգետիկ հատվածում կողմերի համագործակցության ասպարեզը սահմանող տրանսպորտային միջանցքի ձեւավորմանը», նշվում է փաստաթղթում: Խողովակաշարը Օդեսայից պետք է հասցվի Լեհաստանի Գդանսկ նավահանգիստ:

Նախագծին մասնակցող երկրների կարծիքով, նավթամուղը պետք է դառնա Ռուսաստանից Արեւելյան Եվրոպա նավթի մատակարարումների այլընտրանքային ուղի: BBC-ն նշում է, որ դիտորդներից շատերը հոռետես են նոր նավթամուղի ապագայի հարցում: Մասնավորապես հայտնի չէ, թե պայմանագրի մասնակիցների մեջ նավթ արդյունահանող միակ երկիրը՝ Ադրբեջանը, ինչպես է ապահովելու խողովակաշարի բեռնվածությունը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/282 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի կարիքների համար գ. Արտանիշի գազատարի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով**: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 8200 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12:00-ն:

Անտեսվող արժեքներ միջնադարյան անտարբերության մեջ

Հարցազրույց Ժանեթ Լազարյանի հետ Մարկոս Գրիգորյանի հավաքածուի առիթով

Պարսկական արդի կերպարվեստի հիմնադիրներից է Մարկոս Գրիգորյանը: Եվրոպական կրթությունն ու միջավայրը նրան հնարավորություն տվեցին գեղարվեստական նոր մտածողության ու լայն աշխարհայացքի ձեւավորման: Իրազեկ արեւմուտքի ժամանակակից արվեստի շարժումներին ու ռիթմին՝ Մարկոս Գրիգորյանը ստեղծեց իր ուրույն արվեստն ու ոճը: Վերադառնալով Թեհրան՝ հիմնեց պատկերասրահ-ստուդիա՝ «Էսթեթիկա», որ դարձավ ազատ ստեղծագործողների յուրահատուկ կենտրոն, ապա երբ ԱՄՆ տեղափոխվեց (1962), Նյու Յորքում հիմնեց «Արշիլ Գորկի» պատկերասրահը, որը դարձյալ իր շուրջը համախմբեց արվեստի նորարարներին: Իր ստեղծագործությունների ավանգարդիզմը «հողանկարչություն» կոչվող մեթոդն է, որը հայ կերպարվեստում նորություն էր, երբ նկարը ստեղծվում է ներկի, հողի ու մոխրի խառնուրդով:

Մարկոս Գրիգորյանը թերեւս իրեն նախեւառաջ հավաքածուատեր էր համարում, իր կյանքի գործը տարբեր դարաշրջանների առօրեական, պարզ իրերի կրած ժամանակային փոփոխությունների, դրանց զարգացումների հավաքչական աշխատանքն էր, թանգարանային արժեքների ձեռք բերումը, որոնք ընդգրկում էին հին ձեռագրային, մատենագրային արվեստի, հնագիտական իրերի, գորգերի, գեղանկարների արժեքավոր նմուշներ: Մարկոս Գրիգորյանը տարիների իր այդ հավաքածուն երկյուղածորեն ի պահ տվեց հայրենիքին: Չունենալով անմիջական ժառանգ (նրա միակ դուստրը մահացավ երիտասարդ հասակում)՝ այդ հարստությունը կտակեց մեզ: 1993-ից ՀՀ կառավարության որոշմամբ, հավաքածուն դարձավ պետական սեփականություն, առանձին ցուցասրահ ունենալու հեռանկարով: Առ այսօր «Միջին Արեւելք» պայմանական անունը կրող թանգարանային հավաքածուն շարունակում է ժամանակավորապես զբաղեցնել գրականության եւ արվեստի թանգարանի մի քանի սրահները: Վերջին տարիներին հյուրընկալի կարգավիճակով ցուցանմուշները հայտնվել էին թանգարանի շենքից դուրս դրվելու վտանգի տակ: Մարկոս Գրիգորյանը մինչեւ իր կյանքի վերջին օրերը տագնապ էր ապրում իր հավաքածուի անորոշ ճակատագրի համար:

Նրա տառապալից կյանքի վերջին ակորդը մեր ամենամեծ ամոթն է, խայտառակությունը, ասես քվինտ-էսենցիան մեր այս օրերի: Նրա կյանքի ավարտը մի հայելի է ասես, որի մեջ հստակ ու պարզորոշ արտացոլվում են մեր այսօրվա հավաքական նկարագրի բարոյական այլասերումը, մեր մտքի խեղճությունը, գրպանային մտածողության ճղճիմությունը: Ահավասիկ մի հայ մարդ, որ հոժար կամքով Ամերիկայից եկավ հայրենիք՝ իր կյանքի հարստությունը ժառանգելու մեզ: Ահավասիկ մի երկիր (որտեղ էլ մեզ համար թանկ), որի իշխանությունները խոստումներ էին տալիս՝ տեր կանգնելու այդ ժառանգությանը ու անվերջ խաբում էին, մինչ հասավ այն օրը, երբ խիղճը կորցրած տականքը հանուն գրպանի, թալանի նպատակով անմարդկային կտտանքների ենթարկեց ութսունն անց ծերունուն: Ահավասիկ մի երկիր, որտեղ իր նվիրատուին (Մարկոս Գրիգորյանի հավաքածուն 14 տարի առաջ գնահատվեց 1,5 միլիոն դոլար), պատվավոր քաղաքացուն թալանողի, ծեծի ենթարկողի եւ մահվան դուռը հասցնողի ձեռքը չեն բռնում: Շատ ազդեցիկ հոդված գրեց այս մասին («Ազգ. Մշակույթ-հավելված», 21 սեպտեմբեր, 2007) ազնվազույն մարդ, հրաշալի արվեստագետ, հայ արդի գեղանկարչության վարպետը՝ Հակոբ Հակոբյանը, որ իր ապրած օրերի, իր ժամանակի հանդեպ պատասխանատվության ու խղճի շատ զգայուն կրողն է: Անհնար է այդ գրությունը կարդալուց չտառապել, չընկճվել, կուչ չգալ, չմրսել... տիրող անտարբերությունից:

... Մարկոս Գրիգորյանը այլեւս չկա: Իրենից մեզ հիշատակ մնաց իր հավաքածուն՝ թանգարանային եզակի, ինքնատիպ նմուշներով: Փոշիանալո՞ւ է այդ արժեքը անտարբերության մեր հայացքի տակ, թե՞ պատվի է արժանանալու: Սա հաջորդ քննությունն է լինելու մեր քաղաքացիական կեցվածքի, մի յուրատեսակ ինդիկատոր մեր բարոյականության:

Թեքեյան մշակութային միության 60-ամյակի հոբելյանական հանդիսության ավարտին, Կամերային երաժշտության տանը Թեհրանի ժամանակակից արվեստի թանգարանի հայաստանյան ներկայացուցիչ Ժանեթ Լազարյանը «Ազգ» օրաթերթի խմբագրի հետ վրդովված զրուցում էր: Մինչ այդ հանդիպել էր հանդիսությանը ներկա ԱԺ նախագահ Տիգրան Թորոսյանին: Խոսքը Մարկոս Գրիգորյանի հավաքածուի ճակատագրի մասին էր:

Երկու օր անց հանդիպեցի Ժանեթ Լազարյանին, որի հետ տեղի ունեցավ զրույց:

- Դժբախտաբար Հայաստանում Մարկոս Գրիգորյանը չճանաչվեց: 30-40 տարի անց կհասկանա՞ն իր արժեքը, դժվար է ասել: Պարսկաստանն այս առումով ավելի առաջադեմ է: Մահից հետո գիրք գրվեց իր մասին, հուշ-երեկո կազմակերպվեց, ռետրոսպեկտիվ ցուցադրություն եղավ: Մարկոսը մեծ համբավ ունի Պարսկաստանում, առնվազն երկու սերունդ աշակերտեց նրան, եւ շատ մեծ ցավով այնտեղ ընդունվեց եղելությունը:

- Տիկին Լազարյան, Ձեր այս վրդովմունքը կարծես նոր չէ: Այս խնդրով վաղո՞ւց եք զբաղվում:

- Այո, արդեն տարիների պատմություն է: Գոնե երեք մշակույթի նախարարի հետ հանդիպել եւ ներկայացրել եմ խնդիրը: Վերջին անգամ, 2 տարի առաջ խորհրդարանի նախագահին հանդիպեցի, Պարսկաստանի ԱԺ նախագահի Հայաստան կատարած այցելության առիթով էր: Ասացի՝ արդյոք շատ ունե՞նք նման մարդիկ, եւ արդյո՞ք ուրիշ մեկը կհամարձակվի այստեղ մի հավաքածու՝ ամբողջ կյանքի գործը նվիրել երկրին եւ այստեղ անտարբերության մատնվի: Նա ասաց, որ հարցին տեղյակ չէ, կզբաղվի անպայման եւ խոստացավ, որ հաջորդ անգամ կհանդիպենք Մարկոս Գրիգորյանի թանգարանում: Այդ հաջորդը եղավ օրեր առաջ Թեքեյան մշակութային միության 60-ամյակի առիթով: Հիշեց ինձ, հարցի թանգարանի մասին, ասաց, որ իր պատասխանատվություններից դուրս է այդ հարցը: Այդ նույնը կրկնվել էր նաեւ 2 տարի առաջ, երբ դեռ Մարկոսի տունը չէին կողոպտել, իրեն ծեծկռտուքի չէին ենթարկել: Վերջապես այդ մարդը ազգային արժեք ունեցող մեկն է, իրեն չպիտի այս վիճակի մեջ թողնեին:

Լավ, ընդունենք դա իր պատասխանատվության հարց չէ: Բայց հանդիպեցի նաեւ մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանին: Դրանից հետո նա եղել է ազգային պատկերասրահում: Մի՞թե դժվար էր, մի քանի քայլ անել եւ մտնել թանգարան՝ հավաքածուի մասին պատկերացում կազմելու համար: Դժբախտաբար, բոլորը խոսում են, բայց մի քանի րոպե անգամ ցուցադրությանը ծանոթանալուն չեն հասցնում:

- Ժամանակին նվիրատվությունից հետո, այն համարվեց պետական սեփականություն, եւ թանգարանային ստանդարտներով վավերացվեցին, արձանագրվեցին նմուշները:

- Այո, բայց թանգարանի կարգավիճակ առայժմ չի տվել: Երբ զրուցում էի մշակույթի նախարարության թանգարանների պատասխանատու Անահիտ Գալստյանի հետ, նա ասաց, որ տարածքի համար կարգավիճակ չեն կարող տալ, որովհետեւ այն պատկանում է գրականության եւ արվեստի թանգարանին:

- Իսկ ինչ վիճակ է տիրում ԳԱԹ-ում, հանդիպե՞լ եք թանգարանի տնօրենության հետ:

- Երբ լսեցի, թե իբր Հենրիկ Բախչինյանը սպառնացել է Մարկոսի քառասունքից հետո հավաքածուն նկուղ իջեցնել՝ սրահները նոր ցուցադրության պատրաստելու պատճառով, շատ ազդվեցի: Այո՛, Մարկոսը անմիջական ժառանգ չունի, բայց մենք բոլորս ենք իր ժառանգները: Նա սովորական նկարիչ չէ, նա նոր ուղի է բացել նկարչության մեջ: Աշխարհում առաջինը նա զբաղվեց «հողարվեստով»: Իրենից 10 տարի հետո միայն իմացա Ալբերտո Մորին բռնեց այդ ուղին եւ հիմա թե՛ Պարսկաստանում, թե՛ դրսում շարունակում է այդ արվեստը: Մարդը իր հավաքածուն նվիրել է հայրենիքին, իր ոտքով է եկել: Հանդիպեցի Հենրիկ Բախչինյանին եւ ցույց տվեցի Պարսկաստանում անգլերեն, հայերեն, պարսկերեն լույս տեսած թերթերը, որոնք գուժել էին Մարկոս Գրիգորյանի մահը: Եվ զգուշացրի, որ եթե թանգարանից որեւէ իր պակասի կամ տեղափոխվի, ես դիմելու եմ այդ թերթերին եւ մեծ աղմուկ է բարձրանալու, խայտառակություն է լինելու: Նրանք կդիմեն ՀՀ դեսպանատուն, ԱԳ նախարարություն: Հենրիկ Բախչինյանը վստահեցրեց, թե որեւէ տեղափոխություն չի լինի, մինչեւ կառավարության համապատասխան կարգադրությունը:

- Իսկ ինչ է ենթադրում այդ կարգադրությունը, տեղյա՞կ եք արդյոք:

- Մշակույթի նախարարությունը մտադիր է մի շենք հատկացնել, որքան լսել եմ, մի քանի նկարիչների՝ Ռուդոլֆ Խաչատրյանին, Սարգիս Մուրադյանին եւ Մարկոս Գրիգորյանին: Բայց այլ է պատգամն Մարկոս Գրիգորյանի: Սա մի ամբողջ հավաքածու է: Երբ այս ցավալի դեպքից հետո իր զարմիկները Երեւանում էին, ասացին, որ այդ բնակարանից ոչինչ չեն ուզում, Մարկոսի հոգին այդ տան մեջ է, եւ ցանկություն հայտնեցին, որ եթե կառավարությունն աջակցի այդ տարածքին կից թանգարանային շենք կառուցելուն, պատրաստ են իրենք նույնպես նվիրատվություն կատարել: Սակայն վստահություն չունեն, որովհետեւ երաշխիք չկա: Իրենք երկու նամակ գրեցին նախագահին ու վարչապետին: Մեկ ամիս է անցել արդեն, հետաքրքրվեցի, մշակույթի նախարարությունը որեւէ նամակ չէր ստացել: Լռություն էր: Արդեն Մարկոսը կենդանության օրոք գրել էր, որ եթե պետությունը տեր չի կանգնում, իրեն իրավասություն տան՝ ինքը տեր կանգնի: Եվ զարմիկներն ասում էին՝ մեր նվիրատվությունն ինչպես անենք, ինչ հույսով:

Եվս մեկ ցավալի լուր լսեցի, որ ծրագիր կա սփյուռքահայ արվեստագետների աշխատանքների համար առանձին շենք տրամադրելու: Վտանգավոր մտայնություն է նման տարբերություն դնել սփյուռքահայի եւ հայաստանցու միջեւ: Այսինքն՝ մենք էլ մեզ հայ համարենք, բայց դրսի հայ. օգնություն բերենք եւ ուրիշ բանի հետ գործ չունենանք: Ավելի վիրավորական բան պատկերացնո՞ւմ եք: Պաշտոնական այստեղի մոտեցում, այն էլ արվեստագետի նկատմամբ վտանգավոր է: Մարկոսի օրինակը շատ զգայուն դեպք է:

Մեկ ամիս տարբեր դռներ եմ ծեծում՝ ԱԺ նախագահի, մշակույթի, ԱԳ նախարարություններ, Արաբկիրի ոստիկանություն, ոչ մի պատասխան:

Պլեխանովի 52 ա հասցեի իր ապրած տան (որտեղ Մարկոս Գրիգորյանին ծեծեցին անհայտ չարագործները) դուռը չնայած կողպած է, բայց կնքված չի: Այս տանը արժեքներ կան՝ իր դիզայնով արված ձեռագործ գորգեր, 200-300 տարվա հնություններ, պարսկական արվեստի արժեքավոր նմուշներ, սակայն անտարբերության է մատնված: Մենք՝ Մարկոսի ընկերները, սրտացավ մարդիկ, պաշտոնապես իրավասու չենք որեւէ նախաձեռնության: Իսկ զարմիկներն էլ դեռ պետք է փաստեն, որ Մարկոսի ժառանգորդներն են, իրենք ԱՄՆ քաղաքացի են, եւ փաստաթղթերը դեռ պետք է հավաքեն: Այս ամենը ժամանակ է պահանջում: Իսկ այդ ընթացքում բնակարանը հնարավոր է կրկին թալանի ենթարկվի, մանավանդ նախկին գողերը չեն էլ հայտնաբերվել: Կանխելու համար հարկավոր է գոնե բնակարանը կնքել:

Ասեմ նաեւ, որ բնակարանային իրերը զարմիկները լուսանկարել են եւ ես CD վրա հետս տանելու եմ Թեհրան:

- Կտակ չի՞ թողել Մարկոս Գրիգորյանը:

- Չգիտեմ, տան մի փոքրիկ անկյունում պահարան կա, որի բանալին չի գտնվում, գուցե այնտեղ լինի:

- Կտակատուն, ժառանգորդն, ինչպես ասացիք, մենք ենք՝ մեր վերաբերմունքով:

- Այո: Երեսուն տարի առաջ, երբ Սերգեյ Փարաջանովը բանտում էր, այդ ընթացքում ես հրավիրված էի Մոսկվա՝ Չայկովսկու մրցույթին: Այնտեղից եկա Երեւան՝ Փարաջանովի եղբոր որդուն տեսնելու եւ հարցնելու՝ եթե դրսում այս մասին խոսք լինի, ինչպե՞ս կանդրադառնա Փարաջանովի վրա: Նա ասաց, որ եթե դրսում խոսք չլինի, այդ մարդը բանտում կմահանա: Ինչպես երեւում է՝ նույնը կրկնվում է: Դրսում պետք է խայտառակություն անել, որ այս մարդիկ սթափվեն, իմանան, որ աշխարհը այդպես չի, որ Մարկոսի հանդեպ ուրիշ վերաբերմունք կա, Մարկոս Գրիգորյանը անտեր չի: Քանի որ Մարկոսը Պարսկաստանի քաղաքացի է նաեւ, Հայաստանում Պարսկաստանի դեսպանությունը իրավունք ունի հարցնելու, թե ինչ եղավ այդ մարդու ժառանգությունը: Եվ վերջապես, ո՞վ է այս ամենի պատասխանատուն, եւ ինչ կարող են լինել սրա հետեւանքները:

- Հետեւանքները՝ պարզ են՝ «ինչ ցանենք, այն կհնձենք»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հայ ազգային երգով Շվեյցարիայից Հայաստան

«Կոմիտաս» երգչախումբը հանդես եկավ Գյումրիում

«ԿԱՋԱ» շվեյցարական մարդասիրական հիմնադրամի 10-ամյակին էր նվիրված Գյումրու արվեստների ակադեմիայի դահլիճում կայացած ուշագրավ համերգը, որի առաջին մասում ելույթ ունեցան տեղի Շերամի անվան երաժշտական դպրոցի դաշնամուրի, ժողգործիքների, վոկալի բաժինների սաներն ու դուդուկահարների խումբը, իսկ երկրորդ մասում՝ Շվեյցարիայի Լոզան քաղաքի «Կոմիտաս» երգչախումբը: Վերջինիս հիմնադիր եւ ղեկավար Սիրվարդ Կազանջյանի նախաձեռնությամբ 1997 թվականին ստեղծված հիշյալ հիմնադրամը անցած տարիների ընթացքում բազմաթիվ մարդասիրական, կրթական, շինարարական եւ այլ ծրագրեր է իրականացրել Հայաստանի տարբեր բնակավայրերում:

Դահլիճում ներկաների համար հայտնություն էր շվեյցարացի, ոչ հայազգի 7 կատարողներից կազմված երգչախումբը, որը ներշնչանքով երգում էր բացառապես հայ ազգային ու հոգեւոր երգեր, դրանց դասական մշակումներ՝ Կոմիտաս, Եկմալյան, Ալան Հովհաննես, Բաբաջանյան, Ալ. Հարությունյան: Երգում էր «Չինար ես», «Հորժամ», «Տեր ողորմեա եւ պահպանեա զազգս հայոց», երգում էր «Դու մեր հայոց Վասպուրական»... Եվ մաքուր արվեստի ուժը հենց Հայաստանում ապրողներիս պահ մի վեհացնում, վերադարձնում էր մեր ազգային վսեմ արժեքներին: «Հայերը հիանալի երաժշտություն ունեն», համերգից հետո արտահայտած մեր գոհունակությանը ի պատասխան ասաց երգչախմբի անդամներից մեկը: Գ. Մ.

«Հովեր» երգչախումբը Գերմանիայում

Սեպտեմբերի 23-ից հոկտեմբերի 7-ը Երեւանի «Հովեր» կամերային երգչախումբը համերգային շրջագայությամբ գտնվում էր Գերմանիայում: Խմբավար Սոնա Հովհաննիսյանի ղեկավարությամբ «Հովերի» անդամները ելույթներ ունեցան գերմանական տասներեք եկեղեցիներում եւ համերգասրահներում, մշտապես մարդաշատ հանդիսատեսների առջեւ: Երգչախումբը երեքական համերգ ունեցավ Համբուրգում եւ Բեռլինում, երկուական՝ Հալլեում եւ Դրեզդենում, մեկական՝ Բրաունշվեյգում, Նաումբուրգում եւ Գոզեք ամրոցի եկեղեցում: Ներկայացվեցին հիմնականում Կոմիտասի մշակած հոգեւոր եւ աշխարհիկ խմբերգերը, ինչպես նաեւ նմուշներ ժամանակակից հայ կոմպոզիտորներից (Է. Երկանյան, Ա. Ազիզյան): Համբուրգում եւ Բեռլինում «Հովերը» մեկական անգամ հանդես եկավ Համբուրգի Սեն Պետրի եկեղեցու «Կոլեգիում վոկալե» երգչախմբի հետ: Վերջինս հայաստանյան երգչախմբի գերմանական ուղեւորության կազմակերպիչներից էր՝ «Կույսու ակցիվ» հասարակական կազմակերպության եւ Բեռլինի հայ համայնքի հետ մեկտեղ: «Հովերի»՝ Գերմանիա կատարած հյուրախաղերին աջակցել էին նաեւ ՀՀ մշակույթի նախարարությունը, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը, Գերմանիայի դեսպանատունը ՀՀ-ում, Հայաստանի դեսպանատունը Գերմանիայում, ինչպես նաեւ գերմանական WOEB հիմնադրամը:

Ա. Բ.

Անանդը հաղթահարեց յուրօրինակ հոգեբանական արգելքը

Լեւոն Արոնյանի վարկանիշը նվազել է 9 կետով

ՖԻԴԵ-ն հրապարակել է աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստների վարկանիշային հերթական ցուցակը: Այն գլխավորում է աշխարհի նորընծա չեմպիոն Վիշվանաթան Անանդը: Նրան հաջողվեց Մեխիկոյում ցույց տված բարձր արդյունքի շնորհիվ 9 կետով ավելացնել վարկանիշը եւ հասնել 2800-ի սահմանագծին: Մասնագետներից շատերի կարծիքով նման վարկանիշի հասնելը շախմատիստի համար յուրօրինակ հոգեբանական արգելքի հաղթահարում է համարվում: Առաջինը 2800-ի սահմանագծին հասել էր աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարի Կասպարովը, որը ռեկորդային ցուցանիշի էր (2849) հասել 2000-ի հուլիսից 2001-ի հունվար ընկած ժամանակահատվածում: Իսկ երբ Կասպարովին 2006-ի ապրիլին հանեցին դասակարգման ցուցակից, նրա վարկանիշը 2812 էր:

Կասպարովից հետո առաջինը Վլադիմիր Կրամնիկին հաջողվեց հաղթահարել յուրօրինակ հոգեբանական արգելքը: Հետագայում 2800-ի սահմանագծին հասեց Վեսելին Թոփալովը: 2006-ի ապրիլին Անանդը հասավ իր լավագույն ցուցանիշին (2803):

Դասակարգման նախորդ ցուցակի (հուլիսի 1-ի դրությամբ) համեմատ Լեւոն Արոնյանը վարկանիշը նվազեցրել է 9 կետով (2741) եւ մեկ հորիզոնական նահանջելով, զբաղեցնում է 9-րդ տեղը: Նրա ցուցանիշը հայ շախմատիստների մեջ կրկին լավագույնն է: Վլադիմիր Հակոբյանը թեեւ 5-ով ավելացրել է վարկանիշը (2713), սակայն դարձել է 18-րդ հորիզոնականը:

42-րդ տեղից 40-րդ հորիզոնական է տեղափոխվել Գաբրիել Սարգսյանը, որը վարկանիշն ավելացրել է 6-ով (2673): Սլովակիան ներկայացնող Սերգեյ Մովսիսյանը մնացել է 41-րդ տեղում, իսկ վարկանիշն ավելացրել է 3-ով (2670): 100 լավագույնների ցանկում է նաեւ Սմբատ Լպուտյանը: Նա դարձել է վարկանիշը (2633), սակայն 89-րդ տեղից տեղափոխվել է 94-րդ հորիզոնական:

Ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է ռուսաստանցի Եվգենի Ալեքսեեւը, որը վարկանիշն ավելացրել է 27-ով եւ 24-րդ տեղից տեղափոխվել է 15-րդ հորիզոնական: 25 կետով վարկանիշն ավելացրել է Վասիլի Իվանչուկը՝ 4-րդից տեղափոխվելով 2-րդ հորիզոնական: Իսկ ահա չին շախմատիստ Նի Հուան 40-ով նվազեցրել է վարկանիշը եւ 31-րդ տեղից նահանջել է 79-րդ հորիզոնական:

Կանանց վարկանիշային ցուցակի առաջատար Յուդիթ Պոլգարի դիրքերն անսասան են: Նա 102-ով գերազանցում է 2-րդ տեղում ընթացող Համփի Կոներուի վարկանիշը: 50 լավագույն շախմատիստուհիների ցուցակում այս անգամ Հայաստանը ներկայացնում է միայն Էլինա Դանիելյանը (2458), որը 25-րդ տեղում է: Մինչեւ 20 տարեկան 20 լավագույն շախմատիստների եւ շախմատիստուհիների ցանկում Հայաստանը կրկին ոչ մի ներկայացուցիչ չունի:

Հայաստանն իր 10 լավագույն շախմատիստների միջին վարկանիշով (2628) զբաղեցնում է 4-րդ տեղը: Մեր հավաքականը ներկայացնում են 20 գրոսմայստերներ եւ 23 միջազգային վարպետներ: Համեմատության համար նշենք, որ ամենաբարձր միջին վարկանիշ (2727) ունեցող Ռուսաստանում այդ թվերը հետեւյալն են՝ 173 գրոսմայստերներ, 441 միջազգային վարպետներ: Լավագույն եռյակը կազմում են նաեւ Ուկրաինան (2676) եւ ԱՄՆ-ն (2631):

Ներկայացնում ենք դասակարգման ցուցակների 10 լավագույնների ցուցանիշները:

Տղամարդիկ

1. Վիշվանաթան Անանդ	Հնդկաստան	2801
2. Վասիլի Իվանչուկ	Ուկրաինա	2787
3. Վլադիմիր Կրամնիկ	Ռուսաստան	2785
4. Վեսելին Թոփալով	Բուլղարիա	2769
5. Պետեր Լեկո	Հունգարիա	2755
6. Ալեքսանդր Մորոզեւիչ	Ռուսաստան	2755
7. Շահրիյար Մամեդյարով	Ադրբեջան	2752
8. Թեյմուր Ռաջաբով	Ադրբեջան	2742
9. Լեւոն Արոնյան	Հայաստան	2741
10. Ալեքսեյ Շիրով	Իսպանիա	2739

Կանայք

1. Յուդիթ Պոլգար	Հունգարիա	2708
2. Համփի Կոներու	Հնդկաստան	2606
3. Պիա Կրամլինգ	Շվեդիա	2531
4. Ջինեն Ժու	Քաթար	2531
5. Հուե Ցժաո	Չինաստան	2530
6. Ալեքսանդրա Կոստենյուկ	Ռուսաստան	2515
7. Մարիա Սեբագ	Ֆրանսիա	2509
8. Հոու Յիֆան	Չինաստան	2502
9. Մայա Չիբուրդանիձե	Վրաստան	2500
10. Տատյանա Կոսինցեւա	Ռուսաստան	2492

Գոլֆը խաղ է բոլորի համար

Լրատվամիջոցների համահայկական ընկերակցությունը, «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությունն ու «Արարատ» գոլֆի ակումբը երեկ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար կազմակերպել էին մինի գոլֆի դասընթաց-մրցաշար: Մեզանում քիչ տարածված այս սպորտաձեւով զբաղվելու հնարավորությունը տարածաշրջանում առաջինը սացել ենք հայերս, քանի որ «Արարատ» գոլֆի ակումբը միակն է տարածաշրջանում:

Ակումբի փոխտնօրեն Տիգրան Մարաբյանն ասաց, որ գոլֆի դաշտեր նոր միայն ստեղծում են Վրաստանն ու Ադրբեջանը: Փոխտնօրենը տրտնեղում է, որ լրատվամիջոցները քիչ են անդրադառնում այս սպորտաձեւին. «Գոլֆը հարուստների խաղ չէ, եւ մատչելի է բոլորի համար: Պարզապես գոլֆի սիրահարներ դառնում են նրանք, ովքեր հոգեբանությամբ, մտածողությամբ եւ վարվելակերպով մյուսներից տարբերվում են: Նրանք խաղալու ժամանակ հանգստանում եւ մտածում են: Գոլֆը խաղ է բոլորի համար», ասաց ակումբի փոխտնօրենը:

Խաղի ավարտին լավագույն արդյունքներ ցուցաբերած ինը մասնակիցներ արժանացան մրցանակների, իսկ մյուս բոլոր մասնակիցների մասնակցությունը խրախուսվեց վկայականներով:

Գ. Գ.

Հանդիպում 21 տարի անց

Դիեգո Մարադոնան եւ Արգենտինայի հավաքականի նրա խաղընկերները, որոնք 1986-ի ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում նվաճել էին ոսկե մեդալներ, համաձայնել են ոչ պաշտոնական խաղ ռեւանշ անցկացնել Անգլիայի ընտրանու հետ: Այդ հանդիպումը նախատեսված է հոկտեմբերի 14-ին, Բիրմինգհեմի «Վիլա պարկ» մարզադաշտում:

21 տարի առաջ Մեխիկոյում կայացած ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության քառորդ եզրափակիչում հասել էին Արգենտինայի եւ Անգլիայի հավաքականների ճանապարհները: Այդ խաղում արգենտինացիները հաղթել էին 2-1 հաշվով: 2 գոլի հեղինակն էլ Մարադոնան էր: Ընդ որում՝ նա հաշիվը բացել էր ձեռքի հարվածով: Հետագայում անդրադառնալով խաղային այդ դրվագին՝ Մարադոնան նշել էր, որ դա Աստծո ձեռքն էր: Իսկ 2-րդ գոլը պարզապես ֆանտաստիկ էր: Մարադոնան դաշտի կենտրոնական հատվածից, մեկը մյուսի հետեւից շրջանցելով անգլիացիներին, ներխուժեց տուգանային հրապարակ եւ գրավեց մրցակցի դարպասը: Այդ գոլը տարբեր հարցումներով ճանաչվել է համաշխարհային ֆուտբոլի պատմության մեջ ամենագեղեցիկը:

Եվ ահա 21 տարի անց անգլիացիներին ռեւանշի հնարավորություն է ընձեռվում: Բացի Մարադոնայից, խաղին մասնակցելու իրենց համաձայնությունը հաստատել են Բրայան Ռոբսոնը, Գլեն Հոդլը, Կրիս Ուոդլը, Պիտեր Ռիդն ու Ռեյ Ուիլկինսը: Դիեգո Մարադոնան հայտարարել է, որ արգենտինացիներն Անգլիա են ժամանելու կրկին հաղթելու:

Դպրոցներին կբաժանեն բասկետբոլի գնդակներ

Բասկետբոլի միջազգային ֆեդերացիան հերթական օգնությունն է տրամադրել մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիային՝ հատկացնելով բասկետբոլի 1000 գնդակ: Դրանք կտրամադրվեն հանրապետության հանրակրթական դպրոցներին ու մարզադպրոցներին, ինչը հնարավորություն կընձեռի լիարժեք մարզումներ անցկացնելու: Գնդակներ կստանան մոտ 50 դպրոցներ, որոնք ունեն բասկետբոլի մարզադահլիճներ: Մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիան հույս ունի, որ հանրակրթական դպրոցներում ավելի մեծ ուշադրություն կդարձվի բասկետբոլին, ինչը հնարավորություն կընձեռի հայտնաբերել շնորհալի պատանիների ու աղջիկների, որոնք կհամալրեն մեր թիմերը:

ՖԻՖԱ-ի ընտրյալները

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է այն 30 ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնք հավակնում են 2007-ի աշխարհի լավագույն խաղացողի կոչմանը: Լավագույն ֆուտբոլիստը կորոշվի ազգային հավաքականների գլխավոր մարզիչների եւ ավագների հարցման միջոցով: Լավագույն եռյակը հայտնի կդառնա դեկտեմբերի 17-ին Ցյուրիխում կայանալիք պարգեւատրման արարողության ժամանակ:

Ահա 30 ֆուտբոլիստների ցանկը. Ջանլուիջի Բուֆոն, Ֆաբիո Կաննավարո, Ջենարո Գատուզո, Ալեսանդրո Նեստա, Անդրեա Պիրլո (բոլորն էլ՝ Իտալիա), Պետր Չեխ (Չեխիա), Քրիստիանու Ռոնալդու, Դեկու (երկուսն էլ՝ Պորտուգալիա), Դիդյե Դրոգբա (Կոտ դը՛ Իվուար), Մայքլ Էսիեն (Գանա), Սամյուել Էտո՛ Օ (Կամերուն), Սթիվեն Ջերարդ, Ֆրենկ Լեմփարդ, Ուեյն Ռունի, Ջոն Թերի (բոլորն էլ՝ Անգլիա), Թյերի Անրի, Ֆրանկ Ռիբերի, Լիլիան Թյուրամ, Պատրիկ Վիեյրա (բոլորն է՝լ Ֆրանսիա), Ժունինյո, Կակա, Ռոնալդինյո (բոլորն էլ՝ Բրազիլիա), Միրոսլավ Կլոզե, Ֆիլիպ Լամ, (երկուսն էլ՝ Գերմանիա), Ռաֆայել Մարկես (Մեքսիկա), Լիոնել Մեսի, Խուան Ռոմոն Ռիկելմե, Կառլոս Տեւես (բոլորն էլ՝ Արգենտինա), Ֆեռնանդո Տորես (Իսպանիա), Ռուդ վան Նիստելռոյ (Հոլանդիա):

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Արայիկ Միրզոյանը Եվրոպայի չեմպիոն

Իտալական Ստեներիֆե քաղաքում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի պատանեկան առաջնությունում գերազանց ելույթ ունեցավ Արայիկ Միրզոյանը: Մինչեւ 69 կգ քաշային կարգում հայ ծանրորդը երկամարտի 314 կգ (142+172) արդյունքով հռչակվեց Եվրոպայի չեմպիոն: Մինչեւ 56 կգ քաշայինների մրցավեճում հաղթող ճանաչվեց բուլղարացի Վլադիմիր Ուրումովը՝ 237 կգ (109+128): Մինչեւ 62 կգ քաշային կարգում Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց Ռումինիայի ներկայացուցիչ Անտոնիու Բիցում՝ 273 կգ (120+153): Աղջիկների մրցավեճում առաջին ոսկե մեդալը խաղարկեցին մինչեւ 48 կգ քաշային մարզուհիները: Հաջողությունն ուղեկցեց թուրք Սիբել Օզկանին, որը երկամարտում ցույց տվեց 181 կգ (81+100) արդյունք:

Երկու մրցանակակիր

Բուլղարիայում անցկացված բազմամարտի աշխարհի առաջնությանը մասնակցած հայ 6 մարզիկներից երկուսը դարձան մրցանակակիր: Գերազանց ելույթ ունեցավ մինչեւ 70 կգ քաշային Վլադիմիր Մնացականյանը, որը նվաճեց չեմպիոնի տիտղոսը: Մինչեւ 80 կգ քաշային կարգում բրոնզե մեդալի արժանացավ Դավիթ Ներսիսյանը:

Բռնցքամարտիկները նախապատրաստվում են աշխարհի առաջնությանը

Հոկտեմբերի 22-ին ԱՄՆ-ի Չիկագո քաղաքում կմեկնարկի բռնցքամարտի աշխարհի հերթական առաջնությունը, որում կխաղարկվեն նաեւ Պեկինի օլիմպիադայի ուղեգրեր: Տարվա գլխավոր իրադարձությանն են նախապատրաստվում Հայաստանի հավաքականի բռնցքամարտիկները, որոնք հոկտեմբերի 1-ից Աբովյանում ուսումնամարզական հավաք են անցկացնում:

Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանի գլխավորությամբ աշխարհի առաջնությանն են նախապատրաստվում Հովհաննես Դանիելյանը (48 կգ), Դերենիկ Գիժարյանը (51 կգ), Գաբրիել Տոլմաջյանը (54 կգ), Աղաս Հովհաննիսյանը (57 կգ), Հրաչյա Ջավախյանը (60 կգ), Դավիթ Համբարձումյանը (64 կգ), Սամվել Մաթեւոսյանը (69 կգ), Անդրանիկ Առաքելյանն (75 կգ) ու Ցոլակ Անանիկյանը (81 կգ):

Հայաստանի հավաքականը մրցավայր կմեկնի հոկտեմբերի 15-ին: Նշենք, որ օլիմպիական ուղեգիր կստանան քաշային յուրաքանչյուր կարգում ութ լավագույն բռնցքամարտիկները:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ - ՄԲԱՊՁԲ - 07/44» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Պատմամշակութային արգելոց թանգարանների եւ պատմական միջավայրի պահպանության ծառայության կարիքների համար թանգարանային սարքավորումների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», Հ/Հ 247230066158 «Բեջ-Գալ» ՍՊԸ -ի հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Լ.Ավանեսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15:00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ- 07/45» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Տավուշի մարզի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Գնանշման հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ.Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14.30:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/281 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ դատական դեպարտամենտի կարիքների համար Երեւան քաղաքի քաղաքացիական եւ քրեական դատարանների շենքային համալիրի շինանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 9750 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10:00-ն:

Ծանուցում

Հայաստանում եւ Արցախում Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության օրերի շրջանակներում անցկացվող միջոցառումների ԾՐԱԳԻՐ

(14-17-ը հոկտեմբերի, 2007 թ.)

13-14 հոկտեմբերի
Պատվիրակության անդամների ժամանում

14 հոկտեմբերի, կիրակի

9:00 Պատվիրակության անդամների խմբի մեկնում ԼՂՀ՝ մասնակցելու Օրերի միջոցառումներին:

15 հոկտեմբերի, երկուշաբթի

9:00 Պատվիրակության անդամների խմբերի մեկնում Շիրակի, Լոռու (Ֆիոլետովո եւ Լերմոնտովո ռուսալեզու գյուղեր), Գեղարքունիքի մարզեր, ք.Դիլիջան (առանձին ծրագրով):
Պատվիրակության մեկնումը Հանրապետության հրապարակից (շաբլոնների դիմաց)

11:00 ՀՀԿ եւ ՌՀՄ ղեկավարության ճամուլի ասուլիս
Տեղի կունենա «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոցում, «Թագուհի էրատո» սրահում, հասցեն՝ Ամիրյան-1:

12:00 ՀՀԿ եւ ՌՀՄ ղեկավարության հանդիպում պատվիրակությունների ղեկավարների հետ (առանձին ծրագրով):
Տեղի կունենա «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոցում, «Թագուհի էրատո» սրահում, հասցեն՝ Ամիրյան-1:

Հանդիպումներ ըստ հետաքրքրությունների

11:00 Սփյուռքի կրթական ոլորտի ներկայացուցիչների հանդիպումներ Երեւանի դպրոցների մանկավարժների եւ Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության վարչության ղեկավարության հետ: Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության վարչության հետ ՀՀԿ համատեղ կազմակերպած եւ սփյուռքի հայկական դպրոցների մանկավարժներին մեթոդական օգնությանն ուղղված մանկավարժական ընթերցումների արդյունքների ամփոփում:
Տեղի կունենա Երեւանի Պուշկինի անվան դպրոցում, հասցեն՝ Մոսկովյան-17:

13:00 Սփյուռքի եւ Հայաստանի լրագրողները Հայաստանի ժուռնալիստների միությունում
Հասցեն՝ Պուշկինի-3ա:

13:00 ՀՀԿ երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիայի եւ սփյուռքի երիտասարդական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները Երեւանի «Մոսկվայի տուն» մշակութագործարարական կենտրոնում: Քննարկման թեման՝ «Համահայկական միջազգային երիտասարդական կոնֆերանսի հռչակագիրը եւ հայ երիտասարդության խնդիրները»:
Հասցեն՝ Արգիշտի-7:

14:00 Սփյուռքի եւ Հայաստանի նկարիչները Հայաստանի նկարիչների միությունում
Հասցեն՝ Աբովյան-16:

14:30 Սփյուռքի եւ Հայաստանի գրողները Հայաստանի գրողների միությունում
Հասցեն՝ Բաղրամյան-3:

18:30 «Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով լավագույն գրական ստեղծագործության դրամաշնորհների եւ ռաանողների Միջազգային III մրցույթի արդյունքների ամփոփման արարողություն:
Միջոցառումը տեղի կունենա Երեւանի «Մոսկվայի տուն» մշակութագործարարական կենտրոնում, հասցեն՝ Արգիշտի-7

16 հոկտեմբերի, երեքշաբթի

10:00 Պսակադրում Ծիծեռնակաբերդի Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի հուշահամալիրում:
Պատվիրակության մեկնումը Հանրապետության հրապարակից (շաբլոնների դիմաց)

14:30 ՀՀԿ եւ ՌՀՄ ղեկավարության հանդիպում Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահության անդամների հետ (առանձին ծրագրով):
Հասցեն՝ Բաղրամյան-24:

Բանակի օր

Պատվիրակության անդամների այցելություններ՝

12:00 - ՀՀ-ում Ռուսաստանի Անվտանգության դաշնային ծառայության սահմանապահ վարչության Արտաշատի սահմանապահ ջոկատ,
15:00 - Արմավիրի զորամաս,
15:30 - Երեւանի մայրաքաղաքային գունդ,
17:00 - Նուբարաշենի զորամաս:
15:00 Պատվիրակության անդամների մասնակցություն ՀՀԿ անդամ Ավանդական կարատեի ֆեդերացիայի դպրոցի ուսումնական տարվա բացման հանդիսավոր արարողությանը:
Հասցեն՝ Դավիթաշեն, 2-րդ թաղամաս, տուն 47:

17 հոկտեմբերի, չորեքշաբթի

Սփյուռքի օր
Սփյուռքի հայկական համայնքներին նվիրված միջոցառումներ.

11:30 Ռուսաստանի համայնք, Երեւանի թիվ 163 դպրոցում,
Հասցեն՝ Նորքի 6-րդ զանգված, Գյուրջյան-13:

14:30 Ֆրանսիայի համայնք, Երեւանի թիվ 119 դպրոցում,
Հասցեն՝ Տիգրան Մեծ-64:

16:30 ԱՄՆ-ի համայնք, Երեւանի Չարենցի անվան թիվ 67 դպրոցում:
Հասցեն՝ Ամիրյան-24:

Պատվիրակության անդամների մեկնում

Օրերի անցկացման ընթացքում նախատեսվում են նաեւ.
- ՀՀԿ եւ ՌՀՄ պատվիրակության ներկայացուցիչների հանդիպում ՀՀ ղեկավարության հետ:
- Ռուսաստանյան առաջատար բժիշկների խմբի կողմից ավանդական դարձած «Բաց դռների օրեր», դասախոսություններ եւ զեկույցներ առողջապահության ոլորտի աշխատակիցների համար (առանձին ծրագրով):
- ՀՀԿ եւ ՌՀՄ պատվիրակության անդամների այցելություն Հայաստանի սահմանամերձ գյուղական համայնքներ:
- Համակարգչային դասարանների բացում Երեւանի եւ մարզերի դպրոցներում:

USAID | ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագիր

Հայաստան, ք. Երեւան, 15, Խորենացու 7, 412 սենյակ
Հեռ. (374 10) 53 86 28, 58 36 47

ՀՀ ԿԱ ՀՊԾ խոշոր հարկ վճարողների տեսչության տեսուչների համար ֆինանսական եւ հարկային հաշվառման առանձնահատկությունների վերաբերյալ վերապատրաստման դասընթացների անցկացման մրցույթ

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող եւ «Բուզ Ալեն Համիլթոն Ինկ.» ընկերության կողմից իրականացվող Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագիրը (ՀՀԿԾ) հայտարարում է մրցույթ՝ ՀՀ ԿԱ ՀՊԾ խոշոր հարկ վճարողների տեսչության տեսուչների համար ֆինանսական եւ հարկային հաշվառման առանձնահատկությունների վերաբերյալ վերապատրաստման դասընթացների անցկացման (ներառյալ վերապատրաստման նյութերի մշակումը) համար անհրաժեշտ որակավորում եւ փորձ ունեցող կազմակերպության ընտրության նպատակով: Դասընթացի թեմաներն են՝
- Հաշվապահական հաշվառման բարեփոխումները եւ հաշվապահական հաշվառման իրավական կարգավորումը,
- Ֆինանսական, հարկային եւ կառավարչական հաշվառումներ,
- Ֆինանսական եւ հարկային հաշվառումների հիմնական տարբերությունները եւ առանձնահատկությունները,
- հաշվապահական հաշվառման հիմնական ստանդարտները,
- հետաձգված հարկային ակտիվները եւ հետաձգված հարկային պարտավորությունները,
- ֆինանսական հաշվետվությունները,
- հաշվային պլանը:

Հաղթող կազմակերպությունը պետք է կոորդինացնի վերապատրաստման նյութերի մշակումը եւ դասընթացի անցկացումը ՀՀԿԾ-ի՝ հարկային ստուգման միջազգային փորձագետի հետ:

Հետաքրքրված կազմակերպությունները կարող են ստանալ հայտերի ներկայացման հրավերը ՀՀԿԾ վեբ կայքից՝ www.atip.am/, կամ դիմել.
Անի Մանուկյանին
Ուսուցման հարցերով փորձագետ
Հայաստանի հարկային կատարելագործման ծրագիր
Հայաստան, ք. Երեւան, 15, Խորենացու 7, 412 սենյակ
Հեռ. (374 10) 53 86 28, 58 36 47
էլ. փոստ՝ manukyan-ani@bah.am
Հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է
2007թ. հոկտեմբերի 18-ը, հինգշաբթի, ժամը 18:00:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է ՀՀ Արարատի մարզի Արմաշ համայնքում գործող «Արմաշի կարպաբուծական համալիր» ՓԲԸ-ի, Հրազդան-Արտաշատ ջրանցքից 38,0 լ/վրկ եւ ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից՝ 491,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. հոկտեմբերի 17-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնը

Հոկտեմբերի 16- 31-ը
ներկայացնում է

«ՀԱՄՏԱՏՈՂ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ»

խմբակային ցուցահանդեսը:

Համադրող՝ **Դավիթ Կարեյան**

Բացումը՝ ժ. 17-ին
Դիտման ժամերը՝
երկուշաբթի-ուրբաթ՝ 11:00-17:00,
շաբաթ՝ 11:00-15:00

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոկտեմբերի 19-ին եւ 20-ին Երեւանում կանցկացվի սլովակ-հայ-արցախյան **գործարարների ֆորումը,** կազմակերպված Սլովակիայի հայկական համայնքի, Զարգացման ու ներդրումների գործակալության եւ Հայկական զարգացման գործակալության կողմից: Ֆորումի աշխատանքային ոլորտներն են. էներգետիկա (փոքր ՀԷԿ-երի կառուցում եւ ֆինանսավորում), բանկեր եւ ապահովագրություն, սննդամթերք եւ կահույք /փայտե պատուհաններ- ֆինանսավորում 5 տարի հետո վճարման պայմանով /, սանտեխնիկա, շին. նյութեր, առողջապահություն /տեխնիկա, տեխնոլոգիաներ/ կապ, տելեկոմունիկացիա եւ ճանապարհային ավտոմատիկա, օդորակման համակարգեր / ֆինանսավորում 5 տարի հետո վճարման պայմանով / եւ այլ ոլորտի ֆիրմաներ:

Բոլոր գործարքները կֆինանսավորվեն 5-15 տարի ժամանակով, տարեկան 8.5-9%:

Գործարար ֆորումի բացումը տեղի կունենա հոկտեմբերի 19-ին, ժամը 11:00-ին ԳԱԱ դահլիճում:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Լեռնամետալուրգիայի ինստիտուտ» ՓԲԸ **հրավիրում է 23-30 տարեկան անձանց անվտանգության ծառայությունում աշխատելու, աշխատանքային փորձը ցանկալի է:**

Ինքնակենսագրությունները ներկայացնել Երեւան, Կորյունի փ. 14 հասցեով, հեռ. 010.51-08-16:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Լեռնամետալուրգիայի ինստիտուտ» ՓԲԸ **աշխատանքի է հրավիրում ճարտարապետների, դիզայներների եւ ճանապարհաշինարարների:**

Աշխատանքային փորձը պարտադիր է:

Ինքնակենսագրությունը ներկայացնել ք. Երեւան, Կորյունի փ. 14 հասցեով, հեռ. 010.51.08.09, 010.51.08.08

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԾՋԲ - 07/36 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի կարիքների համար՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի թվով 21 փողոցների հիմնանորոգման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողովի քարտուղար՝ Հ. Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12: 30-ն:

Հայտարարություն

ՀՀ կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի N1014-Ն որոշմամբ «Սիսիանի [illegible]» [illegible] 2007թ. նոյեմբերի 16-ին, ժամը 11:00-ին (հասցեն՝ Սյունիքի մարզ, ք. Սիսիան, [illegible]) հրավիրվում է կրեդիտորների ժողով:

[illegible] 2-րդ [illegible] նոյեմբերի 12-ը, ժամը 17:00 [illegible]:

Օրակարգ
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

Տնօրինություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2007 թ. հոկտեմբերի 26-ին, ժամը 11-ին ՀՀ **բնապահպանության նախարարությունը, Հարթավանի գյուղապետարանը եւ «Նորիկ-70» ՍՊ ընկերությունը** Հարթավանի գյուղապետարանում անցկացնելու են քննարկումներ եւ հասարակական լսումներ «Նորիկ-70» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացվող Հարթավանի ավազների հանքավայրի աշխատանքային նախագծի վերաբերյալ: Ցանկացողները նյութերին կարող են ծանոթանալ Կոմիտաս 29, 3-րդ հարկ հասցեում, հեռ.՝ 22-02-18, 22-14-85:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեության իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 11.10.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: